

TARTALOM

Vezetői köszöntő	3
Jogszábafigyelő	3
MHT hírek.....	3
Az 50 éve zajlott alsó-tiszai nagy árvízvédekezés krónikája	4
Visszaemlékezés az 1970-es árvíz eseményeire	7
Az online képzések időszaka	11
Vízbázisvédelem általában és az ATIVIZIG-re adaptálva	12
Célegyenesbe fordult a „MÁSZ” projekt kivitelezése	16
Az utolsó pályázati lehetőségek kiaknázása az EU 2014-2020-as költségvetési ciklusában.....	17
Balesetveszélyes fákat távolítottunk el a szegedi hullámtéren	19
Főigazgatói szemle a Védelmi Osztag telephelyen.....	20
Személyesen hallgatták meg a jelentkezőket	20
Emlékkötet az 1970. évi Maros és Alsó-Tisza-vidéki árvízről ...	21
Szókereső.....	21
A közfoglalkoztatás mint rejtett tartalék a humánerőfor- rás-gazdálkodásban	22
Felújítások a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály irányításával.....	23
Közös provizórium telepítési gyakorlat a Tiszán.....	24
Csapadékszegény tavaszi hónapok.....	25
Személyi változások	26
Statikusból vízügyi szakember – Interjú Barla Enikővel, a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetőjével	27
Szakaszmérnökségi hírek	28
Az 1970-es alsó-tiszai árvíz történeti emlékei egy más aspektusból: „Tessék beszélni!”	30
Az 1970-es Alsó-Tisza-völgyi árvíz képekben	31
Új munkagépek a Fenntartógép és Hajózási Szolgálat telephelyén.....	32

VEZETŐI KÖSZÖNTŐ

KEDVES KOLLÉGÁK!

Első alkalommal ért az a megtiszteltetés, hogy a Vízpart újságba köszöntőt írhatok. Kérem az Olvasót, nézze el nekem, ha kicsit több lesz a gazdasági adat és személyesebb hangvételű lesz az üdvözlés. A koronavírus járvány utáni sokkot követően ismét a klasszikus vízügyi feladatok ellátására koncentrálnak az Igazgatóság. A nyári időszak legtöbb kollégát megmozgató, legfontosabb feladata a mezőgazdasági vízszolgáltatás. Az éghajlat változás a szavak szintjén felértékelte az öntözési tevékenységet, sajnálatos módon azonban ez a terület is átpolitizált. Nehezen érthető jogszabályok és irányítási döntések térítik el a gazdasági folyamatokat a racionális valóságtól. A jogszabályok adta keretek között kell a lehető legmagasabb bevételt a lehető legkisebb kiadás és a gazdák elégedettsége mellett elérni. A sok bizonytalansági tényező ellenére az előző évben az Igazgatóság működési bevételének több mint 60 százaléka származott mezőgazdasági vízszolgáltatásból.

Számomra egy másik szempont is kiemeli ezt a tevékenységet. A védekezés mellett az öntözés az a feladat, ahol egyértelműen megmutatkozik az Igazgatóság különböző szervezeti egységei közötti együttműködés. Egy átlagos évben a közalkalmazotti létszám 40 százaléka vesz részt hosszabb-rövidebb ideig a vízszolgáltatásban. A hatékony működés érdekében a gátörökből szivattyútelepi gépészek, a hajósokból fenntartógép-kezelők lesznek, akik a többi kollégával együtt szükség esetén heteken keresztül túlóráznak.

Az erőn felüli teljesítésre és a takarékosagra az idei évben is szükség lesz. A koronavírus járvány gazdasági téren Igazgatóságunkat is sújtotta. A járványhelyzet kezelése és a gazdaságvédelmi akcióterv finanszírozási forrásainak megteremtése érdekében

Jogszabályfigyelő

JOGSZABÁLY-FIGYELŐ

Tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy a „Jogszabályfigyelő” ezentúl QR-kód formájában fog megjelenni. Egy QR-kód-olvasó programmal másodpercek alatt leolvashatjuk és menthetjük az adott információt. Ez a kódolvasó már sok telefonba előre telepítve van, de számtalan változat ingyenesen letölthető.

az ATIVIZIG költségvetéséből is elvonásra került 204 millió Forint. Ez a korlátozás elsősorban a fejlesztéseket és a fenntartási munkák elvégzését akadályozza. A nehézségek ellenére bízom benne, hogy legfontosabb céljainkat az idei évben is sikerül megvalósítani. Ezúton is szeretném megköszönni minden kollégának az eddigi munkáját, támogatását, és kérem további segítségét az új feladatok ellátásához.

Felsőné Tóth Irén

Felsőné Tóth Irén

gazdasági igazgató-helyettes
Titkárság

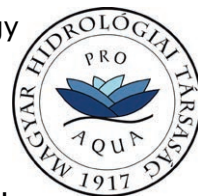
2014. óta az ATIVIZIG munkatársa

- az Igazgatóság működésével összefüggő gazdálkodási és pénzügyi feladatokat végzi
- szervezi és irányítja az Igazgatóság gazdasági, vagyongazdálkodási és informatikai feladatainak végrehajtását.
- biztosítja az Igazgatóság gazdálkodási rendjét és működését.

MHT hírek

MHT HÍREK

Tájékoztatjuk a kedves Olvasókat, hogy a Hidrológiai Közlöny 2020. évi 1. és 2. száma elérhetőek online a Magyar Hidrológiai Társaság honlapján, <http://www.hidrologia.hu/mht/> linken, a „Kiadványaink” menüpont alatt.

A Kormány által a koronavírus járvány miatt kihirdetett országos veszélyhelyzetre való tekintettel az MHT Intéző Bizottsága azt a döntést hozta, hogy a 2020. július 8-10-re tervezett XXXVIII. Országos Vándorgyűlést Nyíregyházán és a szeptember 24-25-re tervezett XXVII. Ifjúsági Napokat Tatán nem tartják meg. A rendezvényeket a 2021-es évre halasztja a Társaság.

Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna

Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna

osztályvezető
Vízrendezési és Öntözési Osztály

2003. óta az ATIVIZIG munkatársa

- ellátja a belvízvédelmi, vízhasznosítási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét
- koordinálja az egysége ügkörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- felügyeli a belvízmentesítést és belvízvédekezést, aszálykár-elhárítást, vízhasznosítást, és síkvidéki vízrendezést

■ Egy kis történelem

AZ 50 ÉVE ZAJLOTT ALSÓ-TISZAI NAGY ÁRVÍZVÉDEKEZÉS KRÓNIKÁJA

Az 1970. év első felében – öt hónapos állandó árvíz- és belvízvédelmi készenlét után – hét nehéz héten át tartott Csongrád megyében a rendkívüli Tisza-völgyi árvíz elleni megfeszített küzdelem. Az Alsó-Tisza-vidéke, így Szeged városa is az ország figyelmének középpontjában állt, hiszen a Csongrád megyei város előtt mindannak a víznek el kellett folynia, amely a Tisza vízgyűjtőjén közben másutt esetleg már súlyos károkat is okozhatott, és ez a város volt az, amelyet 1879-ben a Tisza árvize egyszer már romba döntött.

Az árvízvédekezők – vízügyesek, katonák, a veszélyeztetett területek lakossága, sőt, közvetve az egész ország népe – megtették kötelességüket: második szegedi árvízi katasztrófára nem került sor 1970-ben. Továbbá nem került sor töltésszakadásra sem sehol a Tisza gátjai mentén, sehol a Maros vagy a Körös mentén az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén.

A Tisza völgyének eddigi második legnagyobb alsó-tiszai árvize nem érte váratlanul sem a vízügyi igazgatóságot, sem pedig az érdekelt és illetékes szerveket. 1970. május

14-én az éppen befejeződött tavaszi árvíz értékelése folyt, és akkor ülésezett az Árvízvédelmi Területi Bizottság. Ezen az ülésen számoltak be a lezajlott súlyos belvízről és az április hónapban lefolyt tiszai árhullámról. Ekkor már voltak hírek arról, hogy a Szamos, a Maros és a Tisza folyók forrásvidékére és vízgyűjtőjére hatalmas mennyiségű csapadék zúdult alá.

Május 15-én a gyulafehérvári igen magas vízállás miatt, a Maros makói 398 centiméteres vízállása mellett, elrendelték a II. fokú árvízvédelmi készültséget. Május 17-én 409 centiméteres makói vízállásnál már a III. fokot is. Ugyanakkor újra összehívták a Területi Bizottságot.

A hidrológiai előrejelzésekből csak azt lehetett megállapítani, hogy az árvíz rendkívül heves és igen magas lesz, ezért különleges intézkedéseket tettek. Nagy volumenű előkészületek indultak meg munkaerő, anyag, szállítás és műszaki irányítók (mérnökök, technikusok) vonatkozásában. A karhatalmat, honvédséget is térségünkbe irányították, közülük először a helyi erőket.

Az árhullám május 19-én érte el az országhatárt, és 20-án Makónál 624 centiméterrel – vagyis az addigi legmagasabb vízállást 44 centiméterrel meghaladva – tetőzött. Ekkorra már a magasság-hiányos töltésszakaszokat homokzsákokkal és földdel bevédtek, a fokozott figyelőszolgálatot megszervezték, a vonalvilágítást felszerelték. Az anyagszállítás – homok, kő, zsák, fólia, stb. – folyamatos volt, a töltésen 100 méterenként 200-500 homokzsákot deponáltak. Miután így a gáton való vízáttömlés veszélye megszűnt, még fokozottabban figyeltek a szivárgásokra, átázásokra és csúszásokra.

A saját és más vízügyi igazgatóságok Árvízvédelmi Műszaki Osztagai mellett, a Honvéd Műszaki Alakulat is munkába állt.

A makói buzgárcsoport

Makó alatt a Maros jobb parti töltésein a 17 kilométeres szelvény környékén hatalmas buzgáros szakasz alakult ki a május 20-i tetőzés kísérő jelenségeként. Ezért Makó, Maroslele és Óföldaék kiürítését javasolták elődeink. Miközben a buzgáros szakaszon a töltés mentett oldalán homokzsákokból és kőből ellennyomó medence-rendszer épült, a vízoldalon pedig három osztag pátria-szádfalat vert le és a munkában több ezer fő, vízügyi dolgozó, katoná és közérő vett részt, Szeged magasságába érkezett a felső-tiszai árhullám.

A központi árvízi előrejelzések késtek, így az itteni vízügyeseknek kellett azt a vízszintet meghatározni, amely a védekezés alapjául szolgált. Ezt a vízszintet a Tisza szegedi vízmércéjére vonatkozóan kerek értékben, 1000 centiméterben határozták meg. Ennek a szintnek a figyelembevételével kellett homokzsák, fólia és föld felhasználásával a magassághiányos helyeken a víztömlés elhárítására felkészülni úgy, hogy e felett az esetleges hullámverés ellen még legalább további 50 centiméter biztonság is legyen. A Makó feletti apadás, a nagy buzgár gyors és eredményes elfogása lehetővé tette az erők átcsoportosítását.

A rendkívüli nagy árvíz okozta körülmények és feladatok miatt olyan egységes és ütőképes szervezetet kellett formálni, amely operatíván vezetheti a szakaszok védelmét, s több védszakasz felelős vezetőjeként, azok vezetőit összefogva, közvetlenül irányíthatja és elláthatja az árvízvédekezést. Megszervezték az árvízvédelmi körzeteket, melyek május hó 25-én már teljes műszaki és adminisztrációs létszámmal működtek. Öt körzet alakult.

Külön gondot okozott Szeged Megyei Jogú Város védelme. Ennek védelemvezetése az I.

A szegedi körtöltés bevédése

A parapetfal megtámasztása a szegedi híd felett

árvízvédelmi körzet alá volt rendelve. A város védelmét átvette a vízügy, a város belterületét védő szegedi parapetfal megtámasztását rendelték el. A homokzsákos megtámasztás és mögötte az ellennyomó medencerendszer előrelátó és hatásos védelemnek bizonyult. A szegedi körtöltést a város biztonságos védelme érdekében fólia burkolattal látták el. Szeged védelmének megszervezése és operatív végrehajtása elismerésre méltó módon és gyorsan megtörtént.

Az öt árvízvédelmi körzet az anyag, gép és munkaerő átcsoportosításának maximális lehetőségét biztosította. A

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

A csongrádi buzgár

központi védelemvezetés határozottan érvényesítette azt az elvet, hogy az árvíz okozta jelenség felismerésekor, annak hatását a legnagyobb erővel és a legnagyobb biztonsággal kell elhárítani. Így történt ez a makói, majd a csongrádi buzgár esetében, a körtvélyes-, mártélyi- és a zalotai szakaszokon.

A Tisza Szegednél június 2-án 961 centiméteres vízállással tetőzött, amely 38 centiméterrel volt magasabb, mint az akkori mértékadó árvízszint. A tetőzés bekövetkeztének ténye önmagában is igen jó hatással volt a védekezőkre. Támpontot, biztonságot adott. Nem kellett már a töltéseken a vízatömlés ellen védekezni. Maradt az átázás, csurgás, buzgár és altalaj elázás elleni védekezés gondja. Az apadás az előre jelzett ütemben zajlott, bár meg kell említeni, hogy június 10. és 12. között a vízgyűjtő magyar és román részén 100 millimétert meghaladó csapadék hullott, amely jelentősen lassította, egyes vízmércék esetében újra áradó ágba fordította a vízállásokat. Ezen áradások azonban már nem okoztak jelentősebb igénybevételt a védvonalakon jelenlévő – nagyobb megpróbáltatást is sikeresen leküzdő – erőknek.

Szorítógáták és lokalizációs töltés Zalotánál

Az 1970. évi Alsó-Tisza-vidéki nagy árvízvédekezés 50. évfordulója alkalmából összegyűjtöttük az ATIVIZIG archívumaiban fellelhető dokumentumokat (jelentések, védelmi naplók, fényképek, mozgófilmek). Felkértük néhány, az 1970. évi árvízvédekezésben tevékenyen is közreműködő nyugdíjas kollégánkat, hogy vesse papírra visszaemlékezéseit. Az így összegyűjtött értékes anyagok rendszerezése jelenleg folyamatban van, amelyek megtekintése terveink szerint egy internetes honlap formájában lesz hozzáférhető.

Összeállította: Borza Tibor
Fotók: ATIVIZIG archívum

Borza Tibor

osztályvezető
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási
Osztály

2000. óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály feladatait és dolgozói munkavégzését
- felügyeli az árvízvédelmi és folyószabályozási művek üzemeltetési, fejlesztési és védelmi munkáit
- az igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

■ Egy kis történelem

VISSZAEMLEKEZÉS AZ 1970-ES ÁRVÍZ ESEMÉNYEIRE

Sokat gondolkoztam azon, hogy 14 évesen, a 8. osztály második félévének közepén, beadva a jelentkezésemet a Tisza-parti Gimnázium és Vízügyi Szakközépiskola vízügyi osztályába mi maradt meg bennem az árvízről és az azt körülvevő világról.

Nos, ami tény, hogy édesapám valamikor április környékén elment árvízvédekezni a 11.04. árvízvédelmi szakaszra (Borsosba), és attól kezdve csak papíron értekeztünk (vonalas telefonunk nem volt).

Édesanyám elkészített 4-5 napra való ruhát, némi tartós élelmiszert, és ha édesapám a napnak bármely szakaszában motorral vagy gépkocsival hazajött, elvitte a csomagot és itthon hagyta a szennyest, mely a következő napra már kivasalva ismét csomagként volt kikészítve az előszobában. Egyszer késő este jött haza, és arról mesélt, hogy Győrből érkeztek kollégák, illetve sok orosz és magyar katona is dolgozik. A körtvélyesi felázott töltésről is halottam, de annak problémáját csak jóval később, a 80-as években, illetve az 1999-2000-es árvizekkel értettem meg és éltem át.

Azt akkor nagyon nehezen viseltem, hogy minden addig eltervezett programunkat át kellett szervezni vagy teljesen megghiúsult, mert édesapám védekezni volt, mi pedig próbáltunk helytállni az otthoni dolgainkban. Apai nagyapámat látogattam meg Hódmezővásárhelyen, a Zrínyi utcában, ahol egy idegen néni fogadott a lakásban. Elmesélte, hogy őt és családját Makóról telepítették át. Nem-sokára megérkezett nagyapám, aki nagyon kedélyes volt és látszólag örült a „vendégeknek”, akikkel aztán később is tartották a kapcsolatot.

Június elején az egyik nap első tanítási óráján a földrajz tanárnő kétségbe esve mesélte, hogy azt hallotta, hogy a Maros utcában a pincék tele vannak vízzel, és már van olyan hely, ahol a járdán is folyik kifelé a pincékből. Az egyik osztálytársam hátrafordult és megkérdezte, hogy én mit tudok erről, hisz én a Maros utcában lakom. A tanárnő megörült, hogy első kézből kapja az információt, de hál' Istennek a Maros utcában sem a pincékben, sem az utcán nem folyt Tisza-víz – így elkezdhattünk felelni. Amikor a tetőzés megtörtént és az apadás is intenzívebbé vált, én azt hittem, hogy édesapám jön haza és most már minden visszaáll az eredeti kerékvágásba. Nem így történt. A nyolcadikos ballagásomon ott volt, de délután már vissza kellett mennie szolgálatba. Július közepén két hétre elmentünk Noszvajra, a SZOT üdülőbe, és édesapám a negyedik napon haza jött, mert az

elszámolásokat és a zárójelentéseket kellett elkészítenie. Majd, amikor mindenféle kiértékelés és a homokzsákok elszállítása is befejeződött, egyik nap édesapám nagyon büszkén mutatta az „Árvízvédelemért” kapott kitüntetését, amelynek az egész család örült. Közben engem is felvettek a vízügyi szakközépiskolába.

Amikor ezek az emlékek előjöttek, eszembe jutott még egy nagyon emlékezetes dolog, ami szintén az 1970-es árvízhez kötődik. Édesanyám minden nap elolvasta a Délmagyarország című újságot, különösen az árvízvédekezéssel kapcsolatos híreket figyelte árgus szemekkel. A részletesebb tudósításokon kívül egy H. D. monogramos, többnyire a védekezés helyszínéről történő tudósítás ragadta meg a figyelmemet, amely az emberekről, a védekezőkről és a gáton, vagy a védett településen történt eseményekről szólt. Később tudtam meg, hogy a „H. D.” Horváth Dezső író, újságíró és pedagógus, aki 1969-ben került a Délmagyarország újsághoz, ahol később több alkalommal írt a vízügyi szolgálatról, amelyekhez az anyagot többek közt Vágás Pista bácsitól kapta, akivel nagyon jó kapcsolatot ápolt.

Nemrégiben felkerestem Horváth Dezső bátyámat, aki januárban töltötte be 84. életévét. Sajnos, a vírus miatt karanténba szorult, így telefonon kértem tőle felhatalmazást, hogy az 1970-es írásaiból idézhessek.

Horváth Dezső

Az archívumból előkerült anyagokban keresgetve sok érdekes cikket találtam, amelyeket mind H. D. monogram jelzett, ezek közül az alábbiak ragadtak meg a figyelmemet.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

1970. május 23.

„Targoncával, gumicsizmában”

„Várakozás, aggodalom, hatalmas erőfelesztés, néha gátakat áztató zápor és csendben mondott reménykedés együtt kíséri a megáradt Maros minden cseppjét nappal és éjjel a Tiszába.”

„A buzgár – hatalmas lehet ott a veszély, ahol annyi ember sürgölődik – ez az első gondolata a csak szárazföldön ismerős idegennek, amikor a marosi árhullám hazai főszereplőjévé előlépett makói buzgár térségébe ér. Kilométereken át csak billenős teherautók, láncaltalpas katonai járművek mellett, taposott gyalogúton haladtunk, hogy elérjünk a megfeszített emberi igyekezet közvetlen közelébe. Homokzsák, kavics, építéshez szolgáló kötörmelék az autókon, és itt-ott békésen alvó férfi a tetajén – katona, civil. Aki itt aludni tud, nagyon fáradt lehet.” „Meggzámálhatatlan ember dolgozik itt csendben vezényszó nélkül, nagy akarattal. Aki őket látja, csendesedik benne az aggodalom és megerősödik a második gondolat: ahol ennyi ember dolgozik teljes erejével, ott nem szabad bajnak történnie. Ambár aki legjobban ismeri a vizek állását, az is azt mondja: kiszámíthatatlan az áradó folyó.”

„A csendes Város – Nincs gyerek, nincsen asszony, lány és öreg Makón. »Halottnak« látszik a város akkor is, ha sok férfi teljesít szolgálatot benne. Az üzletek többsége zárva, az élelmiszerbolt megcsappant forgalmát is csak férfiak szolgálják ki. A Koronában gumicsizmás, sáros, olajos emberek jönnek sorba – nyakkendő nélkül. Babgulyás vagy őzpörkölt a választék. Talán soha ilyen gyorsan étteremben nem szolgáltak ki. Sokat adnak, és aláírással fizetnek az árvízvédelem dolgozóinak. Hazánk minden tájegysége, nyelvjárása találkozik most Makón. Szombathelyi, veszprémi, tapolcai, pécsi, tatabányai autó rengeteg a békéscsabai MÁV háztól házig kocsija ismét csak megnyugvást adhat: Makón nem jósolgatnak, inkább fölkészültek minden eshetőségre. Borpincészetek tartálykocsijában legálisan tiszta vizet szállítanak.”

„Vásárhely – ide költözött Makó egy része és Maroslele az elmúlt éjszaka. Emberáradat az utcán. Megszólítok két nénit, azon-

nal ők kérdeznak: Igaz, hogy összedőlt a házuk? Igaz, hogy lóderéknyi vastagságban ömlik a víz a Szegedi utcában? Nem igaz, Makó száraz, épségben van. Nem hiszik, pedig csak az éjjel hagyták ott. Ha lehetne, mennék haza gyalog is. A jószág miatt leginkább. Látják sáros csizmámat, többek is körül vesznek, mint az otthon maradottak a buzgárt. Kérdez mindenki, és a lóderék vastagságú víz híre azt is tovább adják: azt mondta ez a fiatalember, nincsen semmi baj. Látszik rajtuk, nehéz elhinnie annak, aki elhagyta házát”

1970. május 28.

„Egyetemisták a gátakon”

„Van köztük, aki csak néhány évre érkezik városunkba, van, aki innen indul versenyre a tudományokért, és van, aki itt akar maradni akkor is, ha diplomáját kézhez kapta. Magáénak vallja őket Szeged mindig és Szeged fiának érzik magukat ők is. A tétel próbája a Tisza. Még számolni lehetett a lépcsőket, amikor először beálltak a sorba. Akkor még nem hívta őket senki. Először vízörnek jelentkeztek a gátra 24 órás „lapátpuskás” szolgálatra szivárgásokat figyelni. Pénteken már 135-en töltötték a homokzsákokat Szóregén, másnap 172-en. Az egyetem nem egyetemistákat jelent csupán. Három adjunktust találok ezúttal a Lenin körúton 50 jogász és bölcsész között. Ha a hólyagosra tört tenyerükről érdeklődöm, azt mondják, hiábavalóságról kár beszélni. A tea, a zsíros kenyér és a halkonzerv mellett melegben rektori sörről, vagy dékáni sörről is szó esik. Külföldiek is tanulnak egyetemünkön. Szudániak, szíriaiak, Jordániából valók egyaránt vallják, hogy a város veszedelme az ő gondjuk is lenne. A legelső brigádban már ott találjuk őket egy ciprusi fiatalember vezetésével. Nem tudok választani, kit emeljek ki név szerint a tengernyi igyekezetből. A vizsgáztatói székben diákjaival együtt a zsák mellé szegődő tanárt? Ki maradna, aki tegnap is hasonlót cselekedett és holnap is ide jön majd? A szigorló orvos ciprusi, aki közbeeső pihenő nélkül ment vizsgázni gyermekgyógyászatból, vagy a szakállas jordániai, aki példamutató

lelkesedésével száz csüggedőt is tette tudott buzdítani? A hazaiak között sem tudok különbséget tenni. A főiskolások eddig csak egyszer vonultak ki szervezeten. Villamoson, úton-útfélen hallani: őket ugyan miért hagyták ki? Itt már meg kell állni a ceruzának. Ha Szeged gyermekei azért versenyeznek ki tett többet városáért, amikor áradat kapaszkodott lábai elé, akkor csak annyit lehet mondani: köszönjük. Tanárnak – professzornak, docenseknek, adjunktusoknak, tanársegédeknek, gyakornokoknak – és a diákoknak egyformán köszönjük.”

1970. június 2.

„Algyótól Tápéig a gátakon”

„Az Algyő és Tápé közötti gátszakasz megkülönböztetett figyelmet érdemel most. Az itt kanyargó folyó a nemzeti kincsünknek számító olajmezőket kerüli körül, mielőtt Szeged alá érkezik.

A legizgalmasabb műsor

Van ennek a gátnak néhány kilométeres szakasza, ahol a korona homokzsákokkal való magosítása a védekezés egyetlen lehetséges módja, másutt – főleg a Tisza fordulójánál – a gát mentett oldali lábát erősítik, terhelik homokzsákokkal, valószínű szőnyeget terítenek belőle.

A Vesszősi gátórház e szakasz védelmi központja. Eppen az az országos vizálműjelentést sugározza a Petőfi adó, amikor ideérek. Aki hallja, jegyzi is sebesen a Tisza és mellékfolyói adatait. Nem hiszem, hogy érdekfeszítőbb, izgalmasabb műsort erre a területre irányítani lehetne most Budapestről. Szolnok, Csongrád, Szeged – elnémul a lélegzet is, pedig ez az adás régebbi adatokat mond a hírekben hallhatóknál. Az összefüggésekből olvasnak itt elsősorban.

Közeledik a tetőzés, most kell igazán igyekezni.

Folyik a másik csata is

Nem messze az őrháztól simára megmunkált földben paprikapalánták nyílegyenes sora, és a köztük sürgölődő asszonyok

sokasága jelzi, hogy ezzel a munkával párhuzamosan folyik egy másik csata is a töltések mentén. Ami munka végezhető, sürgős tempóban végzik. Első nap, hogy a Tápéra áttelepedett családok asszonynepe külön tanácsi engedéllyel visszatért napközben a Rétre, a két folyó által átölelt területre, mezőgazdasági munkára. Egy napra kapják az engedélyt, mindenki külön-külön, és délután 5-ig mindenképpen vissza kell térniük.

Aki csak teheti, él is ezzel a lehetőséggel. Szövetkezeti asszonyaink a gáton dolgozó férjeik munkáját is pótolva állnak helyt hatalmas erőfeszítéssel védett területünk termőföldjein.”

1970. június 4.

„Makói hazatérők”

„Nem egyformán indultak a vonatok. Amelyiknek minden utasa legszívesebben röpülne, mint a madár, haza a fészkébe, az a vonat nagyon lassan indul. A vasutasok, akik megszámlálhatatlan vonatot indítottak már útnak, most nem tisztelegnek, hanem integetnek.

Az utazók – ismerősök, ismeretlenek –, mintha mindenki mindenkinek tudná legsúlyosabb gondját, úgy beszélgetnek. Közös a gondolat, néhány szóból is értenek, együtt hagyták el otthonukat. Miről beszélgetnek? A vásárhelyiekről. Százféléképpen fogalmazzák, de a lényeg ez: elképzelni sem tudták, hogy a hajlékukból menekülőket a szomszéd város népe így fogadja majd, ilyen szeretettel, védelemmel. Mikor észreveszik, hogy én vagyok az egyetlen idegen a kocsiban, aki ezt nem élhette át, nekem mondják. Éjszaka látni sem lehetett nagyon, hogy ki kicsoda, akkor kiabálták a vásárhelyiek, rögtön a megérkezés után: kisgyermekes családot fogadnék, van fürdőszoba, kiságy, hozzánk jöjjenek.

Amikor a vonat indult, azt hittem végig tudom járni az egész szerelvényt. A második padig jutottam. Mindenki mondja a kitelepítés aggodalmas nagy élményét és a segítő szándék felsorolhatatlan szép példáit.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Az újvárosi állomáson önti magából a végeleáthatatlan szerelvény a kiscsoma-gú asszonyokat. Hangszóróból hallani, hogy a város védelmében közreműködő férfiak szeretettel köszöntik a hazatérőket. Makót fellobogózták erre az ünnepre. Sok ezer család boldog találkozását nem lehet leírni.”

1970. június 5.

„Ne higgyünk még az apadásnak”

„Algyőn házsorokat öntött ki a fakadó víz Algyő a tanú rá, hogy apad ugyan a Tisza, de nem alszik. Ha a gátról a folyót nézzük, megnyugszunk – hiszen, ha zavarossága szűnik, gondoljuk, talán haragja is –, ha a másik oldalt, elszomorodunk.

Hiába mondom, az egyik házban – fél perc alatt tíz szomszéd vesz körül, nagy aggodalommal, türelmetlen kérdés áradattal, hogy az átázott gátnál szivárgások, csurgások legbiztosabb fékezője az elnyomó medence, hogy ezek nélkül nem lehet gátat megvédeni, ha az ő házuk éppen az elnyomó medence területén van. Régi vályogházak, apró halászvisekók – ez a falu legszegényebb része. A Szent István utcában éjszaka rakták le a homokzsákokat példás rendbe, dicsérendő igyekezettel, vigasztaló szavak kíséretében katonák, az utca egyik fele és a gát tövébe épült Tisza sor vízben áll. A lakók egyik fele elköltözött rokonokhoz, a másik fele tétován vár. Nem tudják, hová menjenek. A Tisza soron egykor a 16. számot viselő házról bontják a tetőt. Ha összerogyna, legalább ez ne vesszen kárba. A 18-ról már leszedték, a 15-ből most költöznek.

Első eset környékünkön, hogy a mostani tiszai áradásnál közvetlenül a víz rendel el a kitelepítést legalább 60 házból. Régi házak, ahhoz sem kell szakértelem, hogy kimondjuk tilalmas helyre épültek annak idején, de akik lakták eddig azoknak ez az egyetlen. Nem meglepetésszerű özőn mossa őket, centinként emelkedik a víz, az udvarokban gyűlik először, epreskertekben is kanyarognak a homokzsákokból épült nyúlgátak, később támad a

házak padlója felől. A kiszáradt vályog és a vert fal issza magába a vizet.

Ha innen, Algyőről lehet üzeni a környéknek, az csak így szólhat: ne higgyünk még az apadásnak! Színe, szintje változott, szándéka még a régi. Ázott töltések és ázó katonák, sárban gázoló emberek őrzik. Vigyáznunk kell még rá.”

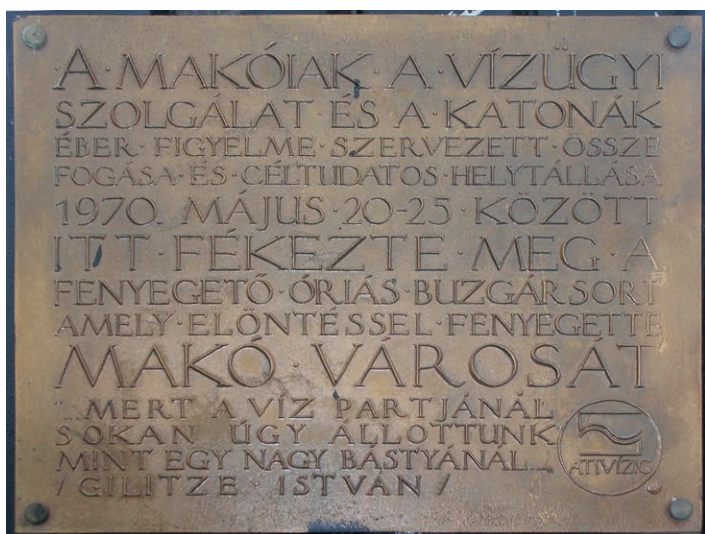
1970. június 6.

„Alulról is, fölülről is támad a víz”

„Ár és sár! Akármelyik rímfaragó szakszótárban egymás mellé kerülhetne ez a két szó, de most a legprózaibb írásban is ott a helyük, kézen fogva. Játszani lehetne tovább is a rímekkel – az ár apad, a sár dagad – ha látvány engedne a játéknak.

Tápé fölött hatalmas gépek evickélnének a sárban. Két kotrógépet három lánctalpas segít arrébb lépni – így épül a szorítógát végig az olajmező szélén. Nehéz munka az árvízvédelem, embertelenül nehéz. Pedig emberek dolgoznak a gátakon. Katonák. Legfőbb harci feladat a töltés koronájára rakott homokzsákok áttelepítése a gát lábához, nehezeknek. Sok a szivárgó víz, nem lehet várni. Elindul a kiskatona főntről, zsákkal a hátán, nem kell sokat lépnie, mert csúszik inkább, lent aztán elmerül a gumicsizma fölső száráig, beragad a sárba, nem is akar kijönni, de a zsák eljut mégis a célba. Így készül az a védekező alkalmatlóság, ami szóval olyan könnyen kimondunk: bordás erősítés, terméskövel kombinálva. Ezt a munkát egész nap nem lehet parancsra csinálni. Talán nem is lenne, aki parancsolni tudná olyan nehéz, mégsem állnak meg egy percre sem pihenni. Ezt nézze meg valaki, és kezdjen most vitát ifjúságunkról! Akkor, amikor a főntről jövő eső valahol az alsóneműnél találkozik az izzadsággal. A zsákrakók is sokkal kevesebben vannak, mint máskor. Kimélni kell az embereket, hogy legyen erő, ha netán több kellene ezután. De aki dolgozik, az nem kiméli magát. Mennek a zsákok szépen, sorban, katonák hátán a töltés tetejéről a gát lábáig útját állni a szivárgásoknak. Embertelenül nehéz leckét adott az idejű árvíz.”

Még sok-sok cikk készült a védekezés után a hősi helytállásról, a helyreállítás megkezdéséről és folyamatáról. Az elmúlt fél évszázad alatt sok minden megváltozott, akik akkor már éltünk, 50 évvel idősebbek lettünk, s ilyenkor is könnyes szemmel emlékszünk a vízügyi szakemberekre, a védekezésben résztvevő civilekre, katonákra, minden olyan ismerősre, rokonra, akik akkor ott voltak és tették a dolgukat, és ma már nincsenek köztünk. Sokukat elfelejtjük, de azok a korhű dokumentumok, amelyekből a fentiekben idéztem, visszahozzák annak az időszaknak a hőseit!

Emléktábla az óriásbuzgár megállításának helyén emelt emlékművön

Köszönöm Horváth Dezső bátyámnak hozzájárulását, hogy idézhettem a cikkeiből. Ezúton is nagyon jó egészséget kívánok neki, s nagyon remélem, hogy akik elolvassák ezt az írást, hű képet kapnak az 50 évvel ezelőtti történeletről.

Kádár Mihály
Fotó: internet

Kádár Mihály

műszaki igazgató-helyettes
Titkárság

1978-2003. között, majd
2011. óta az ATIVIZIG munkatársa

- irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, szakaszmérnökségek, a Műszaki Biztonsági Szolgálat, valamint a Fenntartógép és Hajózási Szolgálat munkáját
- irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- biztosítja a feladatok ellátásának megszervezését és szakszerű végrehajtását
- ellátja a Védelmi Szervezeti Beosztásban a központi védelemvezető-helyettesi feladatokat

Tanulunk

AZ ONLINE KÉPZÉSEK IDŐSZAKA

Örömmel számolhatok be arról, hogy Igazgatóságunkon 163 fő jelentkezett online képzésre, és ebből már 83 munkatársunk eleget tett kötelezettségének és sikeresen vizsgázott. Ezúton is gratulálunk az elért eredményekhez! Bízunk benne, hogy a hátralévő néhány hétben még sokan tudnak időt szakítani a tanulásra. A lehetőség most június 30-án lezárul, viszont az őszi időszakban újra kapunk hozzáférést szeptember 1. és november 30. között.

A képzések közül mind a négy állománykategóriába tartozó kollégáink választhatták az Office tananyagokat. Az Excel, Word, PowerPoint és Access képzések között találhatunk alapfokú és középfokú, valamint 2010-es és 2013-as verziót is. Sokan éltek ezzel a lehetőséggel, így bővítve tudásukat. Nem szeretnék címfelsorolást tartani, csak izelítőként említek meg a következőkben néhány képzést.

A felsőfokú állománykategóriába tartozó munkatársaink érdeklődési körüknek megfelelően sok téma közül választhattak. Újdonságként jelentek meg a palettán az angol, illetve a német nyelvű képzések. Nálunk az angol volt népszerű. Választhattunk az írott kommunikáció külföldi partnerrel, az ügyintézői feladatok, a jogi szaknyelv és még sok egyéb téma között. Sok kollégát érdekelt az „Árvízvédelmi ismeretek” és a „Vízgazdálkodás” című képzés. A jogi ismeretek elmélyítésére jó példa az „ÁKR –Törvény hatálya”, „A hatóság döntései”, a „Jogorvoslat” című tananyag. Népszerű téma maradt a „Hungarikumok”, az „Integritás” és a „Környezeti jog...”. Lehetett választani közbeszerzéssel kapcsolatos vagy az adók gazdasági hatását vizsgáló anyagot is.

Vezetőink számára két kiemelt képzés állt rendelkezésre: „A pszichológia szerepe a korrupció megelőzésben” és „Az integrált kockázat kezelési rendszer alapjai”. Jó hír, hogy ezek a tananyagok a jövő évben is hozzáférhetőek lesznek.

A legújabb tájékoztatás szerint a járvány miatti korlátozásokat lassan minden területen feloldják. Így a szükséges óvintézkedések betartásával, kisebb létszámokkal lehetőség nyílik majd a betervezett jelenléti képzések szervezésére és megtartására is.

Molnárné Papp Judit

Molnárné Papp Judit

oktatási, képzési referens, Titkárság

1995. óta az ATIVIZIG munkatársa

- az igazgatóság oktatási és képzési feladatait látja el
- közreműködik a belső továbbképzési programok kidolgozásában, meghirdetésében és azok lebonyolításában

■ Víz tudomány

VÍZBÁZISVÉDELLEM ÁLTALÁBAN ÉS AZ ATIVIZIG-RE ADAPTÁLVA

A felszín alatti vizeket az adott terület fenntartható fejlődésének biztosítása érdekében meg kell védeni utódaink számára. Ezért a vízügyi politika egyik legfontosabb célkitűzése az, hogy a társadalomnak a vízgazdálkodással kapcsolatos igényeit úgy kell biztosítani, hogy közben eleget tegyen a környezeti követelményeknek is. Az Európai Unió 1991 szeptemberében, Hágában tartott mi-

niszteri konferenciáján döntés született a felszín alatti vizek fenntartható használatáról, mivel az uniós országok gyakorlata már akkor veszélyeztette a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi hosszú távú fenntarthatóságát. Ezt felismerve, a Kormány a 3058/3581/1991. (XII.9.) határozatával az ivóvízbázisok védelmére vonatkozó célprogram kidolgozását írta elő.

Több éves előkészítés után Ivóvízbázisvédelmi Program indult Magyarországon, 1994-től a sérülékeny távlati vízbázisok, 1996-tól a sérülékeny üzemelő vízbázisok biztonságba helyezésének vonatkozásában. A 2249/1995 (VIII.31.) Korm. Határozatban már kiemelt feladatként jelent meg a vízbázisvédelem kérdése. A közlekedési és vízügyi miniszter, valamint a környezetvédel-

Ivóvízbázis megnevezése	Védendő felszín alatti vízkészlet kapacitás (m ³ /d)	Vízbázis védelmi beruházás évei
Közép-békési Regionális Vízmű medgyesbodzasi vízbázisa	15 000	(1997-2000)
Mezőkovácsháza Kistérségi Vízmű mezőkovácsházi és végegyházi regionális vízbázisa,	2 600+400	(1998-2000)
Orosháza Kistérségi Vízmű csanádapácai regionális vízbázisa	18 000	(2000-2002)
Battonya Városi Vízmű vízbázisa	2 600	(2001-2004)
Csanádapáca Községi Vízmű vízbázisa	600	(2000-2001)
Dombiratos Községi Vízmű vízbázisa	200	nem vizsgált
Dombegyház Községi Vízmű vízbázisa	600	(2002-2004)
*Kardoskút Községi Vízmű vízbázisa	200	(tartalék vb.)
Kaszaper Községi Vízmű vízbázisa	600	(2003-2005)
Kevermes Községi Vízmű vízbázisa	700	(1999-2001)
Kunágota Községi Vízmű vízbázisa	600	(2002-2004)
**Magyarbánhegyes Községi Vízmű vízbázisa	500	(2004-2006)
Medgyesegyháza Községi Vízmű és Bánkút Vízmű vízbázisa	1100+100	(2000-2001)
Mezőhegyes Városi Vízmű vízbázisa	4 000	(1997-2000)
Nagybánhegyes Községi Vízmű vízbázisa	500	(2003-2005)
*Orosháza Városi Vízmű vízbázisa	8 000	(tartalék vb.)
*Pusztaföldvár Községi Vízmű vízbázisa	500	(tartalék vb.)
Tótkomlós Városi Vízmű vízbázisa	1 700	(2001-2003)
Ambrózfalva Községi Vízmű vízbázisa	200	(2001-2003)
Csanádalberti Községi Vízmű vízbázisa	150	(2001-2003)
Csanádpalota Községi Vízmű vízbázisa	900	(2002-2004)
Nagyér Községi Vízmű vízbázisa	150	(1999-2001)
Pitvaros Községi Vízmű vízbázisa	350	(1999-2001)
Összesen:	60 250	

1. ábra: Sérülékeny üzemelő vízbázisok

*Nem lettek megvizsgálva, „tartalék” vízbázisként szerepeltek a vízbázisvédelmi célprogramban.

** Pénzhiány miatt nem lett befejezve.

mi miniszter a 8001/2000. (Kö. Vi.Ért.5.) KöViM-KöM együttes tájékoztatójában nyilvánította távlati ivóvízbázissá a jövőben kiaknázható lehetséges víznyerő területeket. Ezek alapján az ATIVIZIG területén a sérülékeny földtani környezetben (amely azt jelenti, hogy a felszín alatti víztartó képződményt – ahonnan a vizet kitermelik – nem fedi olyan kőzet, illetve át nem eresztő földtani képződmény, amely visszatartaná a felszínről leszivárgó szennyező anyagot) elhelyezkedő Maros Hordalékkúpon lettek kijelölve vízbázisok. Egy darab távlati vízbázis 36-os sorszámmal Maros Hordalékkúp néven, ezen belül konkrétan meghatározták azt a helyet, ahol a jövőben tényleges vízkitermelés történhet. Ez a 36.1 sorszámot és a Magyardombegyház Távlati Lokális Vízbázis nevet kapta. (1. ábra)

Azóta az Ivóvízminőség Javító Program következtében (főleg a „rétegeredetű” arzén miatt), új vízbázisok is létesültek (például a Kunágota Regionális vízbázis), illetve több településen megszűnt az ivóvízkitermelés, ezért ezeket

valamelyik regionális rendszerre kötötték rá.

A Maros Hordalékkúpot leszámítva, az ATIVIZIG többi területe nem sérülékeny földtani környezetben helyezkedik el, ezért innen nem jelöltek ki központilag vízbázisokat vizsgálatra.

Az ember okozta szennyezések legtöbbször a felszín felől veszélyeztetik a felszín alatti vizeket. A szennyezés továbbterjedését és a mélyben lévő vízkészletek minőségének megváltozását legjobban a mélység, azaz a szivárgási hossz és a talaj szerkezetétől függő természetes szűrőhatás (puffer képesség) befolyásolja. Meghatározható a föld felszínén az a terület, ahonnan egy adott időn belül a szennyezés, illetve a szennyezett beszivárgó víz a talajszemcsék közötti hézagokon, vagy a kőzet repedésein keresztül eljut a védendő vízbázishoz, vagy a konkrét vízkivételi helyhez. A mértékadóként választott időtartam általában valamilyen fizikai, kémiai, biológiai folyamat időszükségletéhez igazodik (például a növényvédő szerek lebomlásának ideje). Mivel az ivóvíz céljára hasznosított vízbázis helye adott,

így az eléréshez szükséges idő és szivárgási út határozza meg a felszíni védelmi övezet határait. Ezek alapján különböző méretű és elnevezésű védőterületekhez jutunk. (2. ábra)

A sérülékeny vízbázis védelmét szolgáló védőterületet vízügyi hatósági határozatban jelölik ki. A védőterületen belül egyes tevékenységekre vonatkozóan a 123/1997 (VII. 18.) számú Korm. rendelet védőövezetenként eltérő korlátozásokat fogantatosít, amelyek figyelembevétele nagyon fontos a települések rendezési terveinek kialakításánál. Ezen rendelet melléklete tartalmazza azon tevékenységek listáját, amelyeknek gyakorlása egy adott védőövezeten belül felülvizsgálathoz kötött.

A nem sérülékeny földtani környezetben található vízbázisok esetében vélelmezhető, hogy a nagy mélységben lévő ivóvízadó rétegek földtani védettségének következtében, a legtöbb esetben nincs szükség felszíni hidrogeológiai védőterület kijelölésére. A vízbázis védelmét szolgáló rétegbeni hidrogeológiai (folytatás a következő oldalon)

A kút vagy egyéb vízkivételi hely közvetlen környezete a **belső védőterülethez** tartozik. Méretezésénél 20 nap elérési idővel számolnak, tehát a belső védőterület az a kút körüli terület, ahonnan 20 napon belül a kút vízébe kerülhet a szennyező anyag vagy a szennyezett víz. Biztonsági okokból akkor is legalább 10 méter sugarú kört kell figyelembe venni, ha a számítások szerint a kút közvetlen közelében is több 20 napnál a leszivárgási idő. Ivóvíz kút esetében tehát belső védőterületnek minden esetben kell lennie. A belső védőterülethez igen szigorú előírások tartoznak: pl. be kell keríteni, oda csak a kezelő személyzet léphet be, stb. Ebből is következik, hogy a terület tulajdon jogával is kell rendelkeznie a vízmű tulajdonosának.

A belső védőterületet a **külső védőterület** veszi körül. A külső védőterülethez tartozó elérési idő 6 hónap. A külső védőterületen szigorú korlátok között van szabályozva az építés, a közlekedés, a földhasználat és minden olyan egyéb tevékenység, ami a talaj természetes védőképességét ronthatja (pl. bányászat).

A védelem további fokozata a **hidrogeológiai védőterület**, aminek „A”, „B” és „C” zónája lehet. Az „A” jelű az 5 éves, a „B” jelű az 50 éves elérési időhöz kötődik, míg a „C” jelű annak a teljes vízgyűjtő területnek a határait jelzi, ahonnan a felszínre hulló csapadék egyáltalán eljuthat a vízkivételi helyhez. A hidrogeológiai védőterületen az elérési idő növekedésével arányosan az „A” zónától a „C” felé fokozatosan enyhülnek a korlátozások.

2. ábra Különböző méretű és elnevezésű védőterületek

(folytatás az előző oldalról)

védőidomnak ekkor nincs felszíni metszete csak vetülete, így az „A” és a „B” zónát nem kell kijelölni, a kutak belső védőterülete általában kialakított.

Legnagyobb problémát a jelentős számban engedély nélkül, műszakilag sokszor nem megfelelő módon megépített kiskerti öntöző és vízellátó kutak jelentik, melyek a mélyebben elhelyezkedő – hidrogeológiai szempontból egyébként védettnek tekinthető – vízbázisok vízminőségét is veszélyeztethetik. A fúrt kutak létesítése, üzemeltetése a köztudatban elterjedt tévhit ellenében mindig engedélyköteles tevékenység volt. Aszerint azonban, hogy a kút milyen talpmélységű, abból milyen felhasználási céllal és mekkora vízmennyiséget termelnek ki, változik az engedélyező hatóság személye.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996 (V.22.) Korm. rendelet a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági jogkörébe sorolja a sekély mélységű, lakossági fúrt kutak engedélyezését. Harminc méternél nagyobb kútmélység, 500 m³/évnél nagyobb kitermelni kívánt vízmennyiség vagy gazdasági célú vízhasználat esetén a vízügyi hatóság az engedélyező. Kutak csak érvényes működési engedéllyel rendelkező kútfúró vállalkozó építhet, kizárólag létesítési engedély birtokában.

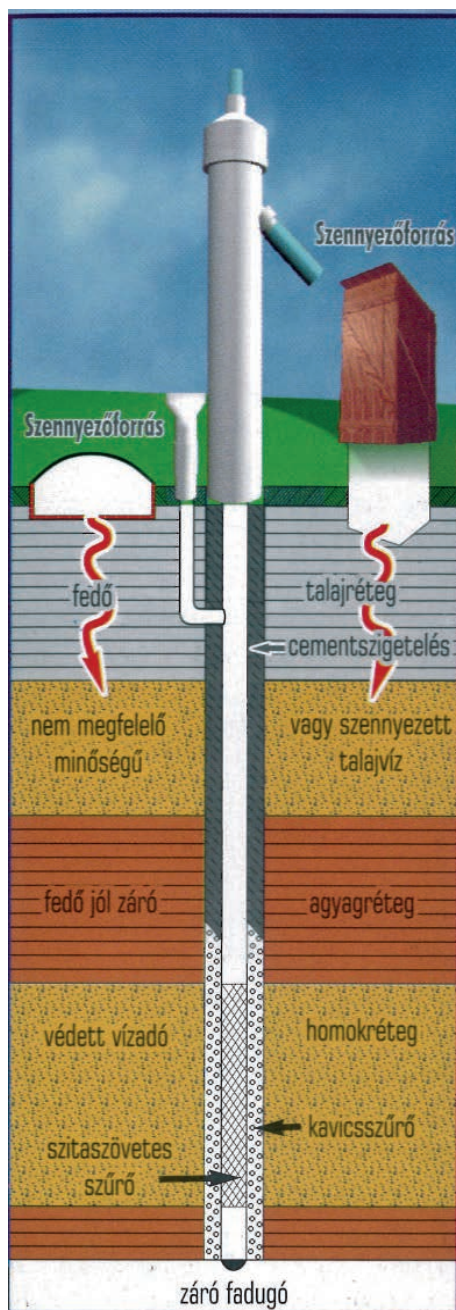
A kiskerti öntöző kutak legnagyobb műszaki fogyatékosága a palást-cementezés hiánya. A fúrás során a szűrőcső és a furat közti gyűrűs teret jó vízvezető képességű kavicsal vagy sóderrel töltik ki. Helyes kivitelezés esetén a kavics fölötti körgyűrűs teret cementpéppel szigetelik, megakadályozva ezzel a védett rétegnek a felülről történő esetleges elszennyeződését. Anyagi és időtakarékosági okokból, vagy hozzá nem értésből ezt a szigetelést legtöbbször nem végzik el. Ez viszont nagyon káros, mert a kút termeltetésével a víz nem csak a beszűrőzött rétegből, hanem a kavicsolt paláston keresztül

a sok helyen már elszennyezett, vagy eredetileg sem megfelelő minőségű vizet tartalmazó felsőbb rétegekből is utánpótolódik.

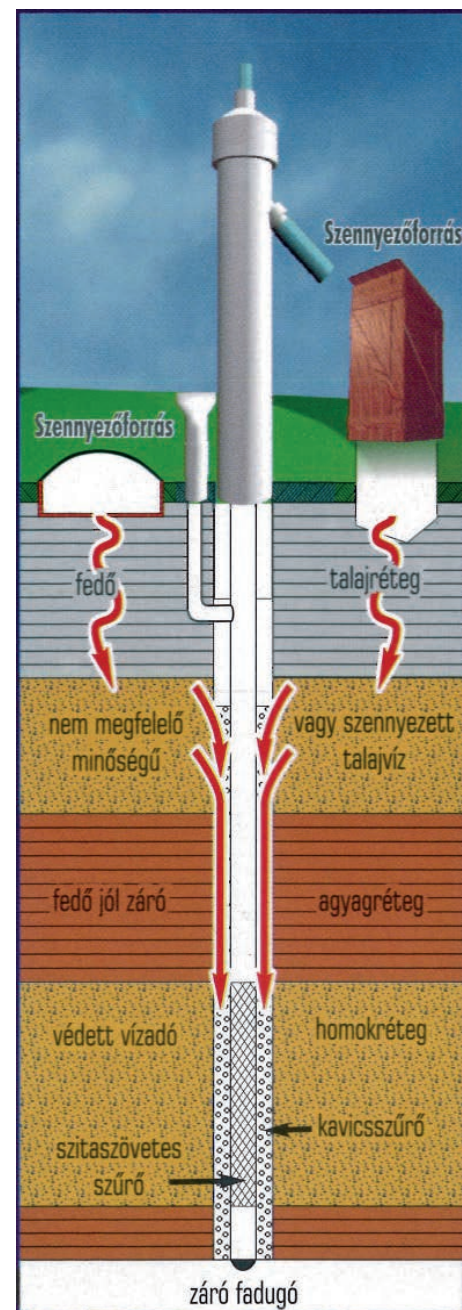
Ezeket túl még figyelembe kell venni azt is, hogy a kutakat sok helyen a szennyező forrásoktól (trágyadomb, árnyékszék, istálló) nem kellő távolságban helyezik el, szinte egyenes út vezet a felszín alatti vízbázisok elszennyeződéséhez és az ezekből táplálkozó kutak vizének minőségének leromlásához. A talajvíz és a sekély rétegvizek minőségének rosszabbodása aztán mélyebb kutak megfúrására ösztönöz, megteremtve ezzel a természetes állapotban védett vízadók el-

szennyeződésének lehetőségét. A folyamat szomorú és könnyen belátható vége pedig a települések ivóvízbázisainak elszennyeződése, amelynek elkerülése mindannyiunk közös érdeke. (3., 4. ábra) A vízbázisvédelem fontossága tehát nem megkérdőjelezhető, hiszen a biztonságos ivózellátásnak csak akkor lehet eleget tenni, ha a megfelelő mennyiségű ivóvíz a megfelelő minőségben rendelkezésre áll. Ehhez pedig vízkészleteinket meg kell védeni, többek között az engedély nélküli kútfúrás visszaszorításával.

Végül bemutatok egy, az Igazgatóságunk működési területéről vett példát arra vonatkozóan,

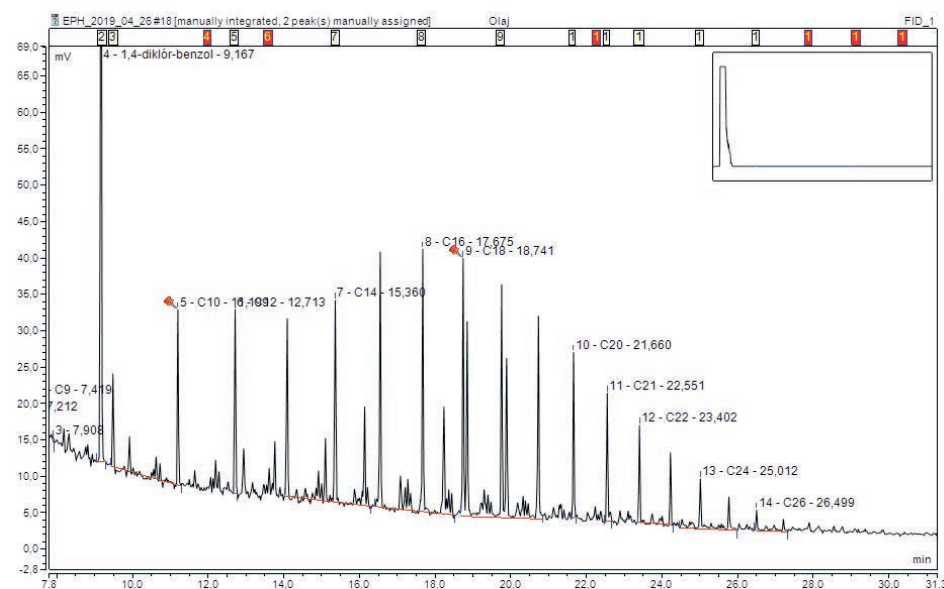
3. ábra Helyesen kivitelezett kút

4. ábra Helytelenül kivitelezett kút

hogyan az esetlegesen bekövetkező szennyezés nem csak antropogén eredetű lehet, és nem csak felülről jöhet. Persze, ettől ugyanúgy veszélyeztetheti az ivóvízbázist. A példa tárgya a Kecskemét K-784 OKK számú termálkút, amely nem víztermelő kútként kezdte életét. A Kec. NY-1 jelű, 2157 méter talpmélységű szénhidrogén (CH) kutatófúrást 1963-ban létesítették, majd 1970-ben képezték át 1271

zóna. A környező fúrások közül bizonytalan mintavételi helyű Nk és Nk-1 jelű fúrásból archivált olajmintákra leltek, de ezekkel úgy tűnik, hogy nem egyezik a vizsgált minta. Az valószínűsíthető, hogy relatív oxidatív üledékképződési körülmények közt leülepedett, termikusan érett, II-es típusú vagy esetleg kevert, II-III-as típusú kerogénből származik az olaj, tehát rétegeredetűnek tűnik. (5. ábra)

5. ábra Mintakromatogram

méter talpmélységű termálkúttá, és lett az akkori Észak Bács-Kiskun megyei vízmű termálkútja. Majd később 004209 törzsszámon bekerült Igazgatóságunk törzshálózati észlelőkút állományába. Néhány évvel ezelőtt azonban észlelése megszűnt, mivel a vízrajzos kollégák olajat találtak a kútban, ami ellehetlenítette a további méréseket. A Bácsvíz Zrt. kezdeményezte és magára is vállalta – félve az esetlegesen a jövőben történő vízbázis elszennyeződéstől – a kútban található olaj eredetének kinyomozását. A MOL segítségével vizsgálják, hogy rétegeredetű nyersolajról van-e szó, illetve a CH-kutatófúrás létesítésekor vett nyersolajminták között található-e egyezés a lefejtett olajjal, vagy más összetételt mutat. Az eddig történt vizsgálatok és részeredmények a következők. A MOL archivált olajmintái közt nincs Kec. jelű fúrásból származó

A minta kromatogramján nem látható „szénhidrogén domb”, csak önálló csúcsok jelennek meg köztük kisebb csúcsokkal. Az olaj forrása az eddigiek alapján három különböző lehet: 1. Mind a CH-ra, mind pedig a termálvízre szűrőzés azonos csőszakaton történt, a termális és a CH-s rétegek közé cementdugót tettek be; 2. Amennyiben még a cementdugó elhelyezése előtt került az olaj a kútba (csak eddig senki nem

termeltette le), akkor ezután nem szabadna utánpótolódnia; 3. Lehet, hogy a dokumentációkban jelzett cementdugó nem, vagy nem megfelelően került elhelyezésre (ez utóbbi miatt átereszt), vagy pedig megfelelő módon került elhelyezésre és időközben vált áteresztővé. Ebben az esetben a cementdugót kellene kialakítani, helyreállítani, ami költségek szempontjából kedvezőbb, mint a teljes kút megszüntetése. Végül az is elképzelhető, hogy a szűrőcső palástja mellett (palástcementezés híján vagy nem megfelelő kialakítása-zárása miatt) áramlik felfelé az olaj, ami a termálvízre történő szűrőzés helyén lép be a kútba. Ez esetben vízbázisvédelmi megfontolások miatt egyetlen jó megoldás a kút eltömedékelése.

2019. december 17-én a termálkút nyugalmi vízszintje fölül mintegy 400 liter olaj került letermelésre. Maximum 1 centiméteres réteg maradhatott a nyugalmi vízszint felett, amit már nem lehetett leszivattyúzni. Folytatás 2020 nyarán. A kút ismét megtermeltetésre kerül, ekkor kiderül milyen a termelvény, ezt követően lehet döntést hozni a továbbiakról.

Kecskemét térségében az ivóvízbázis (~150-350 méter mélységtartomány) olaj által okozott szennyezettsége jelenleg nem tapasztalható, remélhetőleg ez a továbbiakban is így marad, de a vízbázis megóvása érdekében ezért mindent meg is kell tenni!

Ágoston Bence

Ágoston Bence

**felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens,
Vízvédelmi és Vízgűjtő-gazdálkodási Osztály**

1999. óta az ATIVIZIG munkatársa

- részt vesz a felszíni- és a felszín alatti vizek gazdálkodásának összehangolásában
- közreműködik a térségi vízkészlet-gazdálkodás egységes területi rendjének kialakításában
- vízgazdálkodás-fejlesztési, vízbázis-védelmi, vízkészlet-gazdálkodási tanulmányokat, szakvéleményeket készít
- koordinálja a felszíni- és a felszín alatti vízkészletet érintő beavatkozások vízügyi hatósági szakvéleményeinek készítését

■ Hírek

CÉLEGYENESBE FORDULT A „MÁSZ” PROJEKT KIVITELEZÉSE

A KEHOP-1.4.0-15-2015-00007 számú, „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése az Alsó-Tiszán” elnevezésű projekt hátralévő munkálatai mind a négy építési helyszínen intenzív ütemben folynak. Van olyan helyszín, ahol a tervezett létesítmények már elkészültek, azok birtokbavétele a szerződéses feltételeknek megfelelően megtörtént. Ezek közé sorolható a Kurcatoroki és Magyartési gátórház, valamint a Mindszent II szivattyútelep építészeti és gépészeti fejlesztése, felújítása. A többi építési helyszínen is jó ütemben haladnak a munkálatok, illetve sok helyen már a végső, lezáró munkafázisoknál tart a kivitelezés.

Tisza bal parti töltés

Útburkolat előkészítése a Hármaskörös töltésen

Felső-Kurcai zsilip

A töltésépítésnél a nagytömegű földmunkák elkészültek, elkezdődött a tartozékok kihelyezése az előírt aszfalt burkolatok építése, illetve az utómunkálatok végzése, úgy, mint humuszréteg terítése a rézsűkön, rámpák kivitelezése, fenntartási sávok rendezése. A két árvízkapunál és a Felső-Kurcai zsilipnél a szerkezetépítések lezárultak. A Dong-éri árvízkapunál a műtárgy tervezettnél nagyobb mértékű süllyedésből adódóan kisebb javítások még szükségesek, amelyre vonatkozóan a kivitelező elkészített egy

műszaki dokumentációt, fedvényterveket. A műtárgyak környezetében is nagy lendülettel zajlik a burkolatépítés, a tartozékok és vízmércék kihelyezése. Kis lemaradás tapasztalható a zsiliptáblák mozgató-szához szükséges, Olaszországból beszerzett felhúzó szerkezetek beépítésénél. Ennek oka az elmúlt időszakban komoly problémákat előidéző járványhelyzet. A kivitelező tájékoztatása szerint azonban ezek a beszerzések is rövid időn belül rendeződnek.

A Sámson-Apátfalvi árvízkapu

Munkavégzés a Dong-éri árvízkapunál

Ami a beruházást illeti, jelen állás szerint optimistán lehet az eljövő időszakra tekinteni, hiszen várhatóan a tervezett őszi műszaki átadás sikeresen megvalósulhat.

Barla Csaba

Fotók: a szerző felvételei

Barla Csaba

kiemelt műszaki referens
Műszaki Biztonsági Szolgálat

2016. óta az ATIVIZIG munkatársa

- közreműködik az Igazgatóság nemzetközi és hazai pályázati tevékenységével kapcsolatos műszaki koordinációs feladatokban
- részt vesz a felújítási és energiahatékonysági pályázatok, ill. egyéb lehetőségek kidolgozásában, felügyeli azok megvalósulását
- létesítményfelelősként ellátja a tervezési folyamatok műszaki követését, engedélyes és kiviteli tervek műszaki vonatkozású ellenőrzését, beruházói műszaki elvárások érvényesítését

■ Hírek

AZ UTOLSÓ PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK KIAKNÁZÁSA AZ EU 2014-2020-AS KÖLTSÉGVETÉSI CIKLUSÁBAN

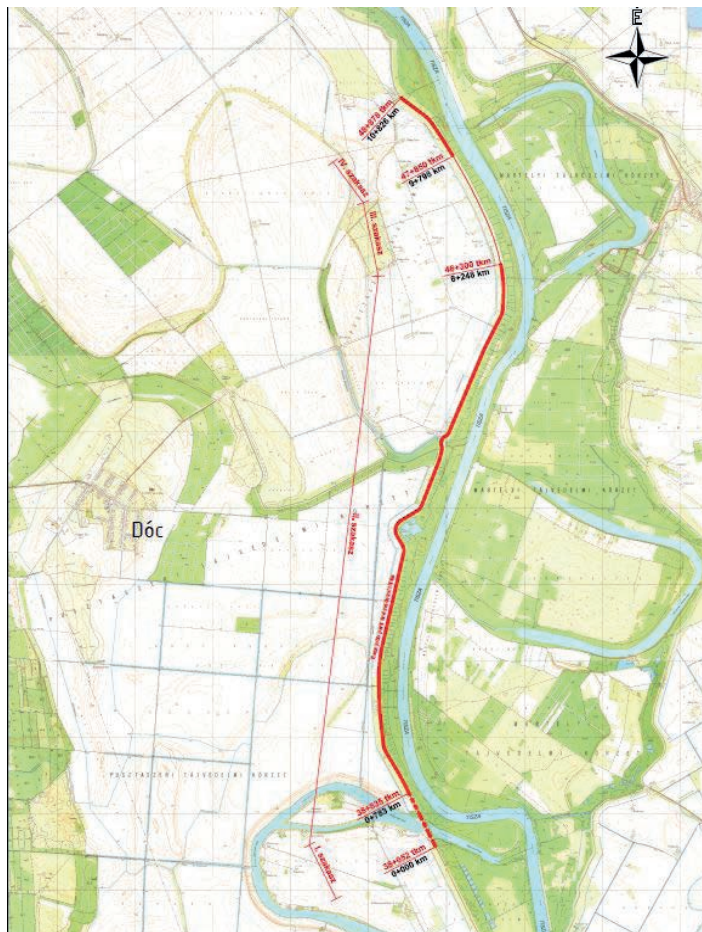
Magyarország Európai Unió csatlakozása óta a harmadik uniós költségvetési ciklust éljük, amely 2020 végén befejeződik. Ez nem jelenti azt, hogy 2021 januárjában már a 2021-2027-es új költségvetéssel kell számolnunk, hiszen mint minden jelentős programnak, ennek is van egy kifutási ideje. Jelen esetben ez 2023. december 31-ig fog tartani. Eddig van lehetősége az országnak az ún. „visszamaradt”, más néven el nem költött pénzügyi források lehívására.

Mivel a vízügyi ágazat a KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program) programon belül az elmúlt években jelentős forrásokhoz jutott, így magától értetődően itt indulunk az ún. „KEHOP visszahulló források” terhére kiírt új pályázatokon. A korábbi évekhez hasonlóan nagy ívű, az egész vízgyűjtő területünket befolyásoló vízgazdálkodási fejlesztéseket tűztünk ki magunk elé. Az elképzelésekből koncepció, majd részletes megvalósíthatósági tanulmány született. Ezt követi az engedélyezési tervdokumentációk kidolgozása, amely méretükből fakadóan több tervezési műhely összehangolt tevékenységét igényli. A különböző szakterületek közreműködésével összeállított pályázati anyagok benyújtására ez év őszén kerülhet sor. Ezzel párhuzamosan a feltételes közbeszerzési eljárásokat is meg kell indítani az építés-kivitelezésre vonatkozóan. A sietség oka nem más, mint a szűkre szabott idő. Az általunk elnyerni kívánt támogatás összege hozzávetőleg 20 milliárd forintot tesz ki, amely igen feszes koordinációt és munkatempót követel meg az érintettektől házon belül és házon kívül egyaránt.

Néhány mondatban foglalom össze, hogy reményeink szerint milyen szakmai kihívásokra kell felkészülni az elkövetkező három évben.

Árvízi biztonság növelése az ATIVIZIG területén. „Töltésmagasítás és töltéskorona stabilizáció a 11.02. árvízvédelmi szakasz 38+052-48+878 tkm szelvényei között”. A beruházás a Tisza jobb parti töltés jelzett szelvényei közt valósulna meg, három elkülöníthető szakaszra osztva a kiépítendő 9326 fm hossz. A meglévő töltéskorona 6 méter szélességű, amelyre a töltés kismértékű magasítását követően egy 3 méter szélességű makadám utat terveztünk.

„Belvízbiztonság növelése a Dél-Alföldön” címmel egy komplex, a működési területünk nagy részét lefedő beruházási javaslattal élünk. A pályázat négy eleme az alábbi: A.) Körtvélyesi szivattyútelep átépítése. A szivattyútelep kora, jelenlegi állapota, korábbi meghibásodásai, valamint a szivattyútelep körül észlelt árvízi jelenségek miatt hosszú távú megoldásként a Körtvélyesi szivattyútelep bontása és átépítése szükséges. A jelenlegi mélyvezetésű

A tervezett töltésfejlesztés a 11.02 ÁV szakaszon

nyomócsövet meg kell szüntetni, a szivattyútelep épületét el kell bontani. Az árvízvédelmi töltéstől 30 méter távolságra egy új, azonos kapacitású szivattyútelep építését tervezzük. B.) Szeged, Tápéi-főcsatorna torkolati szakasz átépítése. A Szillér-Baktó-Fertői-főcsatorna 0+123 km szelvénye feletti szakaszon a folyamatosan érkező termál csurgalékvíz, illetve egyéb belterületi csurgalékvizek folyamatos mederteltséget okoznak, gravitációs kivezetés esetén a rendszer nem üríthető le a kivezetés régi szakaszának magassági vonalvezetésében meglévő küszöbök miatt. A feltárt probléma megszüntetése érdekében a Tápéi-főcsatorna gravitációs kivezetésének átépítése szükséges. Ennek során az egyesítő aknától egészen a hullámtéri átvezetés és a tiszai betorkollásig szükséges az új gravitációs kivezetést megépíteni. C.) Homokháti csatornák – belvízprogram. A beavatkozás közvetlenül kapcsolódik a „Homokhátság vízpótlása” fejlesztési programhoz, amely több ütemben valósul, illetve valósult meg. A Tisza folyó vízkészletét juttatjuk el a Lódri nyomásközpontig, majd innen nyomócsövön keresztül Mórahalom térségébe. Az Ábrahámshéki-csatorna és a

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Széksóstói-főcsatorna érintett szakaszai mintegy 14 kilométer hosszon kettősműködésűvé alakítandók, új műtárgyak közbeiktatásával. D.) Mártélyi Holt-Tisza rehabilitációja. A holtág öntöző-vízszolgáltatási és rekreációs céljainak megvalósítása érdekében, valamint a jelenlegi vízmennyiségi és vízminőségi problémák kiküszöbölése miatt feltétlenül szükség van a holtág komplex rehabilitációjára. Korszerű vízkivételi műtárgy épül, továbbá az alsó szakaszon elhelyezkedő zsilipes műtárgy építési és vízgépészeti rekonstrukciója valósulna meg. Rehabilitálni szükséges a holtág elfajult partjait, rövidebb szakaszokon hidromechanizációs eljárással a fenékküledéket el kell távolítani a mederfenékről. A Darvasszék-Mártélyi-csatornát a hullámtéren új nyomvonalra kell helyezni, így a beérkező szennyezések kizárhatóak lesznek a vízrendszerből. A projekt része egy vízi tanösvény megteremtése a hozzá tartozó csónakkikötővel. A projekt eleme a Mártélyi Holt-Tisza monitoring rendszerének kialakítása is. Ez egyrészt a holtág vízforgalmát nyomon követő vízhozammérő állomások elhelyezését jelenti, másrészt egyes jellemző helyeken a vízminőség mérés lehetőségét is biztosítaná.

Az elavult mártélyi ikerszelvényű tiltós átereszt

A Mártélyi vízkivételi mű

„A Gyálai Holt-Tisza Vízgazdálkodási Infrastruktúrájának komplex fejlesztése” elnevezésű projekt javaslat kiegészítése lenne a jelenleg is futó kárelhárítási programnak. A vízvezető rendszer elemeinek fejlesztése és rekonstrukciója, valamint új vízpótlás létesítése a cél. A Fehérparti szakasz kotrása, illetve a megfelelő partvédelem kiépítése elengedhetetlen. A Hattyasi szivattyútelep reverzibilissé alakítása kulcs-

fontosságú feladat, ezt követően a Gyálai átjáróban új vízkormányzó műtárgy beépítése, valamint a meglévő műtárgyak felújításai sem maradhatnak el. Végezetül két vízminőségi monitoring állomás és egy vízhozammérő állomás is létesül a holtág partján.

Nem a KEHOP, hanem az IKOP (Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program) keretén belül pályázunk a „Szegedi Medencés Kikötő fejlesztésére”. A projekt legfőbb célja a TEN-T (transzeurópai közlekedési hálózat) vízi útvonalon lévő kikötőforgalom növelését szolgáló fejlesztés. Nyolcvan méter hosszban függőleges partfal kialakítása szükséges, rakodódaru beszerzésével egyetemben. A szállítások, átrakódások zökkenőmentes és hatékony végrehajtásához a kikötő területén raktározásra alkalmas 800 négyzetméter alapterületű csarnokot kell kialakítani. A kikötést segítő műtárgyak átépítése, felújítása szintén a projekt részét képezi. Vízminőség-védelmi bázis központ kialakítását tervezzük, laborépülettel, kárelhárítási szelvény kialakításával együtt. Egy kármentesítő

A felújításra váró medencés kikötő

hajó beszerzése pedig segítené eme tevékenység maradéktalan végrehajtását. Nem utolsó sorban egy hidromechanizációs úszókotró vásárlása végérvényesen megoldaná a bejárati csatorna feliszapolódásnak rendszeresen visszatérő problémáját. A fent felsorolt feladatok összetettsége világít rá igazán, milyen sokrétű tevékenységgel birkózik meg az ATIVIZIG nap mint nap, s mennyi tennivaló akad még a fejlesztések területén a jövőben.

Frank Szabolcs
A fotók a szerző felvételei

Frank Szabolcs

osztályvezető
Pályázati és Beruházási Osztály

1995. óta az ATIVIZIG munkatársa

- ellátja az igazgatóság nemzetközi és hazai pályázati tevékenységével kapcsolatos ügyeket és koordinációs feladatait
- koordinálja, felügyeli és ellenőrzi az osztály szakmai tevékenységét
- közreműködik a beruházási tevékenységének előkészítésében, lebonyolításában
- projektmenedzseri feladatokat végez

■ Hírek

BALESETVESZÉLYES FÁKAT TÁVOLÍTOTTUNK EL A SZEGEDI HULLÁMTÉREN

Május 10-én, a szegedi Bertalan-híd felett, a Felső-Tisza parttal szomszédos hullámtéri területen több nagyméretű fa is kidőlt. Az igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő területen – a Horthy Csónakház parkolójánál – munkatársaink helyszíni szemlét tartottak, amelynek során főként a parkoló környezetében lévő faegyedek egészségi állapotát mérték fel. A közvetlen veszélyállapot megszüntetése érdekében a kidőlt fákat a megmaradt tövekről azonnal levágták a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgató-

számos csúcshártya, beteg és állékonyságát veszített faegyed van. Az erdőben lévő kb. 3500-3900 darab fából mintegy 180-at érint majd a munka.

Június 5-én helyszíni bejárást tartott a vízügyi igazgatóság a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület képviselőjével, amelynek során megállapították, hogy az erdőterületen több védett madárfaj is él. Megóvásuk érdekében bizonyos feltételek mellett fogják a munkákat elvégezni. A fahasználati munkák és az ehhez kapcsolódó

A levágott fák gallyazása, darabolása május 25-én

ság dolgozói, a darabolást és elszállítását pedig az ATIVIZIG végezte el. A kidőlt fák környezetében sajnos még több veszélyt jelentő egyed is találtak kollégáink, ezért további intézkedéseket határoztak meg. Május 25-én a megjelölt veszélyt jelentő fákat, külső szakértő vállalkozó közreműködésével kivágták. Az előzetes tervek szerint a kidöntött fák gallyazása, darabolása, mulcsozása, elszállítása másnap történt volna meg, azonban a hatékony munkavégzésnek köszönhetően a feladat nagy részét még aznap befejezték kollégáink. A hullámtéri terület többi részén (Bertalan-híd – árvízvédelmi töltés – vízitelep – Tisza folyó által határolt terület) megjelölt, potenciális veszélyt jelentő faegyedek kivágásához az erdészeti hatóság engedélye szükséges, amit az igazgatóság megkért azzal a kiegészítéssel, hogy a kivágott fákat őshonos, víztűrő fafajokkal pótolja. A fakitermelést az indokolja, hogy a területen

szállítás nem tarthat napkeltétől napnyugtáig, a teljes munkát a lehető leggyorsabban el kell végezni, hogy a madarak zavarási időszakára a legrövidebb legyen.

Az ATIVIZIG célja, hogy minél kisebb beavatkozással a legnagyobb biztonságot érje el. Jelen helyzetben az elsődleges az, hogy ezt a szabadidős belterületet mindenki számára biztonságossá tegye. Ehhez pedig elengedhetetlen a fakitermelés, mivel a szélsőséges idő-

Egy töről levágott fát helyeznek biztonságos helyre

járás körülmények (például kevés csapadék, nagy és heves szellőkéssek) miatt a fák egészségügyi állapota rohamosan romlik, és akár kisebb légmozgás hatására is kidőlhettek.

Az érintett terület Szeged lakossága körében rendkívül közkedvelt, hiszen kijelölt kutyafuttató hely is. Igazgatóságunknak, mint vagyongazdálkodónak az a kötelessége, hogy a rábizott területet a tőle elvárható legnagyobb gondoskodással rendben tartsa, a balesetek lehetőségét pedig a legkisebb mértékűre csökkentse.

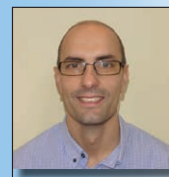
*Nagyszöllősi Nóra – Kurucz Gábor
Fotók: Désiné Varga Piroska*

Kurucz Gábor

erdészeti referens

Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

2017. óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja az ATIVIZIG vagyongazdálkodásában lévő erdőállományokban, fásításokban végzendő erdészeti tevékenységek vagyongazdálkodási és hatósági folyamatait
- gondoskodik a vízügyi, az erdészeti és az agrárágazatok közötti kapcsolattartásról
- ellátja a közcélú, állami és önkormányzati, továbbá saját célú vízi létesítmények fejlesztési, fenntartási, üzemeltetési feladatait

■ Hírek

FŐIGAZGATÓI SZEMLE A VÉDELMI OSZTAG TELEPHELYEN

Az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése az Alsó-Tiszán” című projekt eszközbeszerzése keretében az ATIVIZIG működési területén épülő árvízkapuk biztonságos üzemeltetéséhez új mobilszivattyúkat és szállítójárműveket szereztünk be.

A Sámson–Apátfalvi–Szárász-ér-főcsatorna Maros folyónál, valamint a Dong-éri-főcsatorna Tisza folyónál lévő torkolati műtárgyait építik át teljesen a MÁSZ projekt során. A beszerzések lebonyolítását az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) hajtotta végre igazgatóságunkkal együttműködve, melynek során a vállalkozók 2019. december és 2020. február hónapok között teljesítették a megrendeléseket. Az eszközöket az ATIVIZIG Védelmi Osztag szeged-tápei telephelyére szállították le, ahol a műszaki átvételt követően a beüzemelés is megkezdődtek.

Szemle a Védelmi Osztag telephelyen

Április 24-én Láng István, az OVF főigazgatója szemlét tartott a telephelyen, amely során megtekintette az éppen szállítási feladatot végző tehergépjárműveket és a raktárban elhelyezett mobilszivattyúkat. A 40 darab mobilszivattyú az ASG Tatabányai gyárában készült. A gyár a termékpaletáján korábban már szereplő mobilszivattyúkat több elemében korszerűsítette, így megújult a gépek légtelenítő és hidraulikai rendszere, a vezérlésük, illetve külső méreteik és össztömegük is csökkent. Az új szivattyúkat az árvízkapuknál szükséges emelőmagasságra és vízszállítási igényre optimalizálták ($Q=0,5 \text{ m}^3/\text{sec}$, illetve $H_m=10\text{m}$), befoglaló méreteik pedig a szállítójárművek platóméretének és daruzási képességének is megfelelnek.

A két Volvo FMX típusú új szállítójármű a platók végén elhelyezett FASSI F275 daruval rendelkezik. A legnagyobb gémkinyúlás 10 méter, ahol az emelőképesége 2,3 tonna. Szemléje során főigazgató úr érdeklődött a várható logisztikai és telepítési elképzeléseinkről, illetve az üzemeltető személyzet alkalmasságáról. Dr. Kozák Péter igazgató tájékoztatta a főigazgatót, hogy a járművek megérkezéséig végrehajtottuk az üzemeltető kollégák felkészítését is, így négy fő rendelkezik a megfelelő jogosítvánnyal, emelőgép-kezelői végzettséggel, továbbá a közlekedésselügyelet által előírt GKI kártyákkal. A járműveket a közúthasználat díjfizetésére alkalmas HUGO elektronikus készülékekkel szerelték fel, így a díj fizetés a szállítás során automatikusan zajlik.

Az árvízkapuknál a telepítési próbák a kivitelezővel egyeztetett időpontokban hamarosan megtörténnek,

így a műtárgyak átadására a helyszínen kipróbált telepítési és szállítási megoldásokkal, logisztikai tervvel fogunk már rendelkezni.

Schilsong János MBSZ vezető tájékoztatást ad Láng István főigazgatónak

Főigazgató úr látogatása végén megköszönte a beszerzésben való eredményes együttműködést, és sok sikert kívánt az új eszközök használatához.

*Schilsong János
Fotók: Nagyszöllősi Nóra*

■ Hírek

SZEMÉLYESEN HALLGATTÁK MEG A JELENTKEZŐKET

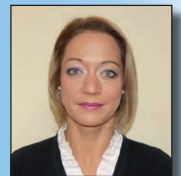
Ahogy a Vízpart újság előző számából megtudhatuk, Gazdag Erzsébet május 31-én töltötte utolsó aktív napját munkakörében, december végi nyugdíjazása előtt. Ennek okán a Belügyminisztérium pályázatot írt ki az ATIVIZIG gazdasági igazgató-helyettesi pozíciójára, amelyre több érdeklődő is jelentkezett. Április 24-én igazgatóságunk székhelyén személyesen hallgatta meg a pályázókat Láng István főigazgató és Dr. Tóth László gazdasági főigazgató-helyettes, valamint Dr. Kozák Péter igazgató, hogy a legalkalmasabb jelöltet választhassák ki. A meghallgatás sikeres volt, eredményeképpen június 1-jétől a gazdasági igazgató-helyettesi feladatokat Felsőné Tóth Irén, a Közgazdasági Osztály korábbi vezetője látja el. Munkájához sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Nagyszöllősi Nóra

Nagyszöllősi Nóra

PR referens, tanácsos, Titkárság

2000. óta az ATIVIZIG munkatársa

- elvégzi és koordinálja az igazgatóság egészére vonatkozó PR feladatokat
- sajtóközleményeket, híryananyagokat, cikkeket ír és jelentet meg, kapcsolatot tart a sajtó képviselőivel, társ- és partnerszervezetek kommunikációs munkatársaival
- ellátja és koordinálja az igazgatóság projektjeinek kommunikációs feladatait
- szerkeszti az igazgatóság „Vízpart” c. vállalati lapját

■ Könyvajánló

EMLEKKÖTET AZ 1970. ÉVI MAROS ÉS ALSÓ-TISZA-VIDÉKI ÁRVÍZRÓL

Az 1970. évi rendkívüli Tisza-völgyi árhullám 50 évvel ezelőtt, június 2-án tetőzött Szegednél 961 centiméterrel. A félévszázados évforduló arra ösztönöz bennünket, hogy tekintsük át, milyen dokumentumok állnak rendelkezésünkre erről, az akkori vízügyi dolgozókat és a térség lakosságát is komoly megpróbáltatás elé állító árvízvédekezési munkáról. Meglepő módon, a hivatalos zárójelentéseken és védelmi naplókön kívül csak néhány olyan összefoglaló mű látott napvilágot, ami valamely kiadó gondozásában könyvként jelent meg. Ezek közül egy rendhagyó kötetet mutatok be az alábbiakban.

Berta Tibor és Biernacki Karol szerkesztésében jelent meg az „Emlékkötet az 1970. évi Maros és Alsó-Tisza vidéki árvízről” című könyv. A mű korabeli dokumentumok alapján idézi fel az ötven évvel ezelőtt történeteket. Az emlékkötet egy ún. dokumentumgyűjtemény, műfaját tekintve forráskiadvány.

A megjelenített dokumentumok többsége a Csongrád Megyei Levéltárban ma is megtalálható. Az írásos anyagok pontos lelőhelyét a szerkesztők tudatosan nem tüntették fel, mivel a kötetet leiratuk szerint nem kritikai forráskiadványnak szánták.

Az írások megjelentetésével a szerkesztők elsődleges célja az volt, hogy megemlékezzenek arról a

hősies és sikeres küzdelemről, amelyet a megye lakossága és a vízügyi dolgozók külső erők bevonásával folytattak a megbokrosodott Marossal és Tiszával. 1970 kora tavaszától július elejéig a Maros, a Tisza és a Körösök addig nem látott, minden addigi magassági rekordot megdöntő árvízzel fenyegette Csongrád megyét.

Az érdeklődő, figyelmes olvasó a dokumentumok olvasása közben „visszaröppen” közelmúltunk történelmébe. A szocialista világrendszerben eltöltött múltunk elevenedik meg a könyv olvasása közben.

„A Párt mindenhatóságába vetett hit tükröződik az írásokból”, írják a szerkesztők a könyv elején üzenetükben. Hozzáteszik: „a sorok közül azonban igen karakteresen kirajzolódik, hogy a tényleges irányítási és védekezési munkát a jól felkészült vízügyi szakemberek irányítása mellett a dokumentumokban csak közérőként emlegetett emberek ezrei végezték”.

A kötet végén rövidítésjegyzék és névmutató található. A névmutatóban néhány nevet nem sikerült a szerzőknek azonosítani, így az adott személyek csak vezetéknevükkel szerepelnek.

A könyv egyike azon különleges kiadványoknak, amelyet sok ezren forgathatnak úgy, hogy saját személyes emlékeiket látják viszont benne. A kötet képei és feljegyzései alapján napról-napra, óráról-órára követhetjük nyomon az árvízi eseményeket.

Borza Tibor

■ Játék

SZÓKERESŐ

Az előző játékunk helyes megfejtői közül sorsoltunk. A szerencse most Kovács Erika (Szentesi Szakasz-mérnökség) kolléganőnek kedvezett, akinek ezúton is gratulálunk!

Ebben a játékban az 1970-es Tisza-völgyi árvíz 50. évfordulója alkalmából tíz, az árvízzel kapcsolatos szót rejtettünk el. Ezek minden irányban lehetnek

(vízszintesen, függőlegesen, balról jobbra, illetve jobbról balra olvasva és átlósan is). Az összes elrejtett szót megtaláló beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki. A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2020. július 24-ig** a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk, a **tárgyban kérjük feltüntetni: Szókereső – 2020/2.** Sorsolás 2020. július 27-én. A nyertest e-mailben értesítjük. Kellemes időtöltést és sok sikert kívánunk!

E	F	Q	G	E	D	J	D	Z	L	N	T	L	H	G	S	S	M	J	B
C	M	Y	P	L	Z	S	E	M	Q	B	M	E	O	D	É	Q	R	O	S
N	D	D	T	W	C	É	X	O	T	J	H	S	M	O	D	T	C	Z	Á
E	Q	V	Y	E	W	T	F	F	W	N	N	L	O	I	E	Z	W	I	T
D	T	E	J	P	S	Í	H	P	U	M	Z	W	K	R	P	Y	U	P	Z
E	X	E	H	T	D	P	L	S	G	E	Y	J	Z	Ő	E	P	P	Y	S
M	Y	U	N	G	Z	E	P	J	O	F	B	Q	S	Z	R	W	Y	G	A
Ó	Z	Y	Z	N	Q	L	X	H	A	Y	Z	É	Á	S	S	V	E	E	M
M	A	Í	J	E	R	E	Y	T	M	C	Z	Z	K	E	É	S	G	A	Á
O	C	R	V	U	K	T	I	A	G	E	F	F	R	L	T	F	U	S	T
Y	N	Á	Y	Ó	N	I	B	L	K	P	J	I	A	Á	L	U	P	Y	G
N	Y	G	W	V	D	K	Q	E	U	Q	A	J	K	P	Ö	N	G	Y	E
N	K	Z	D	W	F	A	D	W	B	R	D	Y	O	O	T	V	J	Y	M
E	A	U	K	V	H	É	K	O	Q	H	F	J	D	G	D	N	W	B	L
L	F	B	J	L	V	B	L	A	C	U	O	L	Á	C	H	W	F	T	A
L	T	Y	F	Z	D	C	Z	S	F	X	F	S	S	U	I	P	O	P	F
E	A	Z	Í	P	Y	E	S	Z	N	S	Q	T	C	R	P	V	M	H	T
Z	N	V	U	Z	J	N	G	M	L	M	B	L	K	J	N	Q	L	F	R
R	R	F	T	E	A	W	Z	G	I	W	M	Á	L	L	U	H	R	Á	A
Á	O	H	G	E	R	C	O	L	Z	I	O	V	F	R	P	O	A	O	P

Hírek

A KÖZFOGLALKOZTATÁS MINT REJTETT TARTALÉK A HUMÁNERŐFORRÁS-GAZDÁLKODÁSBAN

Közfoglalkoztatási programok kilenc éve futnak Magyarországon. Ez idő alatt Igazgatóságunk jelenlegi közalkalmazotti állományának csaknem az egynegyedét ezekből a közfoglalkoztatási programokból vették fel. Eleinte évente csak egy-két fő, de az utóbbi öt évben jelentős létszám, olykor évente 15-20 fő is az Igazgatóság állományába került. S ami igazán öröndetes: az ebből a körből származó munkavállalók fluktuációja sokkal kisebb mértékű, mint a más módon közalkalmazotti státuszba került dolgozók esetében. Ez azt jelenti, az ebből a körből érkezettek lojálisabbak a cég irányába, jobban megbecsülik a munkalehetőséget. Hiszen korábban valamiféle krízishelyzetnek köszönhetően váltak közfoglalkoztatottakká, s azért azt tudjuk, az anyagi kondíciók terén ez mindenképp jelentős növekedést jelentett számukra, vagy friss diplomásként megfelelő munkatapasztalatok híján nem alkalmazták sehol őket. Ezek a közfoglalkoztatási programok, mint egy „inkubátor”, úgy működtek a toborzás és kiválasztás szempontjából. A közfoglalkoztatási programok ideje rendszerint minimum félév, de jellemzően inkább egy éves kifutásúak. Ez alatt az idő alatt pedig lehetőség nyílt a munkavállalónak is megismerni a rá váró kihívásokat, és a vezetők is meggyőződhetek arról, valóban az elvárt tudással, képességgel és megfelelő attitűddel rendelkező embert találtak meg az adott feladatra. Sőt, bizonyos tudásbeli hiányosságok felszámolására is lehetőséget biztosított ez az „inkubátor” állapot, hiszen a közfoglalkoztatottnak gyakorlatilag alkalma nyílt beletanulni az adott munkakörbe. Miután a fenti szemlélet nyomán a kialakult toborzási, kiválasztási módszer létjogosultsága megkérdőjelezhetlenné vált, gyakorlatilag kijelenthetjük, ma már a közfoglalkoztatott dolgozók kiválasztása, és az adott munkakörbe helyezésük tudatos és átgondolt HR-es tevékenység eredménye. Az igaz, hogy gyakorlatilag minden, a kormányhivatalok által kiközvetített álláskeresőt kötelesek vagyunk felvenni, akik az alkalmassági vizsgálatokon megfeleltek. Am a vezetőink, egy idő után felismerték ennek az „inkubátor” státuszának a hasznosságát és tudatosan kértek bizonyos pozíciókra megfelelő belépő kompetenciákkal rendelkező munkavállalókat. Sajnos, körülbelül két éve léket kapott a jó gyakorlatunk, mivel a kormányhivataloknak rendeletileg megtiltották felsőfokú végzettségű álláskeresők kiközvetítését

a vízügyi ágazatba. Ezzel sajnos megszűnt az a lehetőség is, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víztechnológiai Karán és a Szegedi Tudományegyetem különböző karain frissen végzett mérnököket, jogászokat és közgazdászokat addig alkalmazzunk közfoglalkoztatási munkakörben, amíg az adott feladatba beletanulnak, és amíg szabad státusz nyílik a közalkalmazotti foglalkoztathatóságukra.

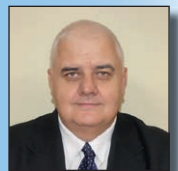
A foglalkoztatott létszámokat tekintve is számtalan érdekességet találhatunk. Ugyan a jelenleg futó program átlaglétszáma hozzávetőleg 440 fő, a vírushelyzet nyomán kialakult gazdasági visszaesés miatt, a versenyszférában sajnos nagyon sokan veszítették el az állásukat, ezért biztosan várható némi növekedés. Am a korábbi években akár a többes nagyságrendet is elérte a foglalkoztatotti létszám. A csúcs ebben a tekintetben a 2014-es év volt, amikor az augusztus havi átlag rekordlétszám 2171 fő közfoglalkoztatását jelentette. Beszédesebb adat az is, hogy a kilencéves periódus alatt 2020. február végéig közel 18000 szerződést kötöttünk, ami valójában 7115 fő tényleges foglalkoztatását jelentette, hiszen tudjuk, egy-egy személy több programban is részt vehetett. Ide tartozik, hogy összesen 95 fő olyan munkavállalót találunk közülük, akik minden programban részt vettek. Gyakorlatilag a program kezdete óta szolgálják e jogviszony keretében az Igazgatóságunkat. Örömkre szolgált, hogy minden közfoglalkoztatási szezonban tudtunk olyan hasznos képzéseket szervezni, amelyeknek az elvégzése után valós esély mutatkozott kilépni a programból. A mögöttünk hagyott csaknem 10 év viszonylatában közel 50 különféle tanfolyami csoportban, hozzávetőleg 700 fő szerzett valamiféle végzettséget, esélyt teremtve az elhelyezkedésükre az elsődleges munkaerőpiacon. Az ágazati egyeztetések során megerősítettek bennünket abban, ezekre a közfoglalkoztatási programokra továbbra is szükség van, így a jövőbeni terveinkben is számolhatunk e foglalkoztatási forma jelenlétével. Használjuk ki az ebből fakadó előnyöket maximálisan, mind az igazgatóság, mind pedig a programban résztvevő munkavállalók teljes megelégedésére.

Magony István

Magony István

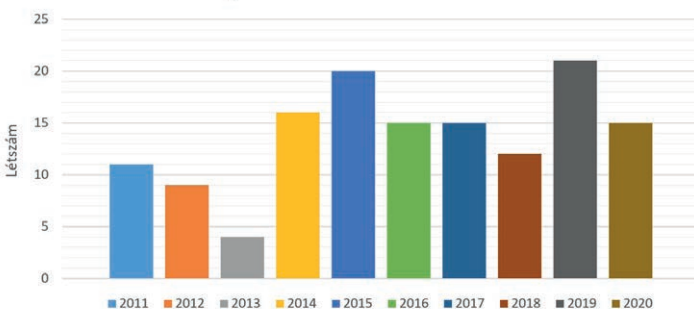
közfoglalkoztatási referens
Közfoglalkoztatási Önálló Csoport

2015. óta az ATIVIZIG munkatársa

- közreműködik az Igazgatóság közfoglalkoztatási programjához kapcsolódó beszerzési tervek összeállításában, a beszerzések és a létszám-gazdálkodási feladatok lebonyolításában
- a közfoglalkoztatás vonatkozásában részt vesz az igények és az Igazgatóság céljainak megfelelően szakember utánpótlási, oktatási, képzési terv elkészítésében
- ellátja az OVF és társszervek közötti adatszolgáltatási és kapcsolattartási feladatokat

Közfoglalkoztatásból közalkalmazotti állományba került dolgozók létszáma az ATIVIZIG-nél

Közfoglalkoztatásból közalkalmazotti állományba került dolgozók létszáma az ATIVIZIG-nél

■ Hírek

FELÚJÍTÁSOK A VAGYONGAZDÁLKODÁSI ÉS ÜZEMELTETÉSI OSZTÁLY IRÁNYÍTÁSÁVAL

Az év elején, mint minden egység, mi is nagy tervekkel kezdtük meg tevékenységünket. A tervekben szerepelt, szerepel az ATIVIZIG kezelésében lévő üdülők fejlesztése, az Irinyi János utca 1. szám alatti irodaház 3-4-5. emeleti mellékhelyiségek teljes felújítása, átépítése, raktárhelyiségek kialakítása és az újszegedi Vízügyi Történelmi Emlékhely fejlesztése.

De haladjunk sorjában a dolgokkal. Az igazgatóság kezelésében lévő üdülők fejlesztése mindig is fontos téma volt. Sokunknak voltak, vannak ötleteink, amiknek elméletben semmi nem szabott határt, azonban a valóságban az anyagi források szűkössége korlátok közé szorított. Mégis azt kell mondanom, hogy rengeteg olyan újítást, fejlesztést tudtunk megvalósítani, amelyek emelték az üdülők kényelmét, tették vonzóbbá azok kinézetét. A síófoki üdülőben a földszinti mellékhelyiségek megújultak, amellyel együtt a teljes szenny- és ivóvízhálózatot, a villamos hálózatot is kicserélték, és természetesen új szaniterek és hidegburkolatok kerültek a régiéik helyére. Nem utolsó sorban az üdülő előregedett tetőszigetelésének felújítása is megvalósult.

A fejlesztésekből a Rudolf tanyai üdülő sem maradt ki. Bár az idei évben nem olyan mértékű felújítások történtek, mint a síófoki épület esetében, de a 4-es apartman nappali meleg burkolatának cseréjét végül megvalósítottuk, ami a helyiség minőségét és megjelenését nagymértékben növelte. Biztos vagyok benne, hogy az ivóvíz kérdése is felmerül sokatokban, hiszen ez egy rendszeres kérdés: Mikor lesz jó minőségű ivóvíz? Az igazgatóság jelen pillanatban is keresi a megoldást a probléma megoldására, de addig is kérjük mindenki türelmét, és az ezzel kapcsolatos szabályok, utasítások maradéktalan betartását.

További terveink is vannak még az üdülők felújításával kapcsolatban. A következő évtől szeretnénk egy fejlesztési programot összeállítani, amelyben rögzítjük a fejlesztési ötleteket, és az adott évben rendelkezésre álló anyagi források szerint elkezdjük azokat megvalósítani (például egy apartman mellékhelyiségének, konyhájának felújítása, modernizálása). Ez sokáig fog tartani, de minden évben meg tudjuk ezen apró fejlesztéseket valósítani, az évek múlásával egyre komfortosabb, modernebb körülmények között lesz lehetőségünk családdal, barátainkkal vagy kollégáinkkal pihenni, kikapcsolódnunk.

Térjünk vissza Szegedre, az Irinyi János utcába. Az irodaépület az évek folyamán egyre inkább a figyelem központjában került, hiszen a folyamatos létszámnövekedésnek is köszönhetően, nemsokára az Informatikai Osztály is elhagyja a Stefánia 4. szám alatti irodaházat, és birtokba veszi az Irinyi utcai épületben számukra kialakított, felújított helyiségeket. Az irodaház energetikai fejlesztésének köszönhetően további változások is lesznek: a teljes második emelet fa ablakait műanyagra cseréljük, a főbejárat elavult vas ajtóit fotocellás bejárat váltja fel, a portafülke vasszerkezetes ajtaját, ablakait pedig alumínium szerkezetű nyílászárók teszik majd komfortosabbá. Természetesen ezen épület tekin-

tetében is további fejlesztések vannak tervbe véve, de ezekről majd a későbbiekben teszünk említést.

Nagy örömünkre a fejlesztések a kiállítóhelyünket, a Vízügyi Történelmi Emlékhelyet sem kerültk el. A főépületben sikerül az energetikailag elavult fanyílászárókat (ablak, bejárati ajtó) műanyag nyílászárókra cserélni, továbbá a mellette lévő épület bejárati ajtaját is kicseréltük. A kiállított tárgyak tekintetében is egy nagy és időigényes feladatba kezdtünk: szinte minden tárgy fa és fém szerkezete felújításon esett, esik át. Az eredmény magáért fog beszélni. Javasolom minden kollégának, ha van lehetősége a nyári szabadságok alatt családjával vagy akár egyedül, keressék fel a Vízügyi Történelmi Emlékhelyet, ami kellemes kikapcsolódást ígér.

Engedjétek meg, hogy megemlítssem, és ez úton

is köszönetet mondjak azon kollégáknak, kiknek munkája, hozzáállása nagymértékben hozzájárult ezen feladatok előkészítéséhez, teljesítéséhez: Kovácsné Makai Tímea, Korom József, Börcsök Zoltán, Fejes Imre.

Természetesen minden, név szerint nem említett kolléga segítségét, munkáját is köszönöm, az Ő tevékenységük és hozzáállásuk is nagyban hozzájárult osztályunk sokrétű, igényes és változatos munkafeladatainak elvégzéséhez.

Az Irinyi utcai épület mellékhelyiség felújításának jelenlegi állapota

Miklós László
Fotó: VÜO

Miklós László

osztályvezető
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály

2006. óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja, szervezi, irányítja és ellenőrzi az osztály tevékenységét
- ellátja a munka-, és tűzvédelmi vezetői feladatokat, azok szervezését, felügyeletét, koordinálását és irányítását.
- kezdeményezi a munka-, és tűzvédelmet érintő szabályzatok és igazgatói utasítások kiadását, gondoskodik azok végrehajtásáról
- irányítja, koordinálja az igazgatóság irodaépületeinek portaszolgálatát és ellenőrzi a feladatot elvégző dolgozók tevékenységét

■ Hírek

KÖZÖS PROVIZÓRIUM TELEPÍTÉSI GYAKORLAT A TISZÁN

A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (KDVVIZIG, Budapest), az ATIVIZIG és a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezredének együttműködésében közös gyakorlat megrendezésére került sor Szentesen, május 19-én. A gyakorlaton új műszaki megoldású provizórium telepítési próbája történt, egy esetleges vészhelyzet elhárítása érdekében.

A budapesti kollegák tervei alapján a honvédség által használt pontonokra mobilszivattyúkat helyeztek azért, hogy az elrendezés statikai és üzemeltetési feltételeiről a gyakorlatban is megbizonyosodhassanak a vízügyi szakemberek.

A klímaváltozás hatására folyóink vízszintingadozása, különösen az LKV (legkisebb vízszint) értékének csökkenései arra utalnak, hogy a part-menti szivattyútelepek vagy vízkivételei művek vízborítása már nem lesz elegendő egy folyamatos kisvízes üzemeltetés esetén.

Készül a csővezeték

A 2018. évi R-S-D havaria során is provizóriumot kellett telepíteni, amely kapcsán több nehézség is felmerült. A KDVVIZIG a jövőbeni felkészülést segítő új elképzeléseket is megfogalmazott, így számba vették a lehetőségét egy úszó vízkivételei provizórium alkalmazásának is. A Magyar Honvédségnél használatos pontonok alkalmasnak tűntek egy ilyen objektum kialakítására, illetve ennek a mobil egységnek a vízben történő mozgatására, ezért a hadsereg közreműködése kiemelkedően fontos volt. A tervek alapján szükséges mobilszivattyúkat, csöveket és szerelvényeket a vízügyi igazgatóságok szállították a helyszínre, melyeket a honvédség hivatásos állományával együttműködve szereltek össze. Az elrendezés szerint a két összekapcsolt pontonra négy darab ASG gyártmányú mobilszivattyút helyeztek. A csővezetékek hosszai és a nyomóoldali kivezetések különböző méretűek és típusúak voltak, hogy minél jobban lehessen szimulálni a különféle üzemi állapotokat. Az ATIVIZIG részéről ekkor debütáltak a MÁSZ projektben beszerzett új mobilszivattyúk, illetve a VOLVO önrakodó darus autók is. A kollégáink kellő izgalommal és lelkesedéssel vettek részt a feladatban. Széll Zoltán, a Védelmi Osztag telepünk vezetője a csapat és az eszközök összeállításánál a korábbi évek provizórium telepítési nehézségeit is figyelembe vette. Az új teherautók és kezelő személyzetük profi módon működött közre a szerelésben, illetve remek szolgálatot tettek az elektromos kéziszerszámok is. A budapesti kollégák nagyszerű ácsmunkát végeztek a pontonok felületének előkészítésében és a csővezetékek alátámasztásánál. Szintén ők dolgoztak a pontonokon a szivattyúk és az előszerelt csővezetékek egybe építésén is. A honvédség katonái a protokollnak megfelelően biztosították a partról a ponton stabilitását, valamint a vízről a motoros-hajóval történő mozgatását. A gyakorlatot megtekintette mindkét vízügyi igazgatóság műszaki igazgató-helyettese, Mészáros László és Kádár Mihály. A részt-

vevő kollégákkal együtt nem kis várakozással figyelték, amint a ponton elhagyja a partot és a Tisza vizén úszva beindulnak a mobilszivattyúk. A katonák motoros-hajó segítségével mozgatták a provizóriumot a folyó közepére, amikor az egész délelőtt hajóforgalomtól mentes Tiszán, az alvízről feltűnt egy teherhajó, a felvív felől pedig több motorcsónak is. A kikerülési manővereket a kezelő személyzet ügyesen végrehajtotta, és elkezdődött az ATIVIZIG újonnan beszerzett ultrahangos vízhozam-mérőjével a szivattyúk vízszállításának a mérése.

Munka a pontonon

A pontonra telepített provizórium az üzemelés során rendkívül stabilan működött, a szivattyúk által szállított vízmennyiség sem okozott statikai problémát. A tapasztalatok és az adatok kiértékelését a KDVVIZIG munkatársai fogják elvégezni.

A kikötést követően az elmaradt ebédszünet, majd a pontonról történő leszerelés következett, amit összeszokottan és rutinosan végeztek el a vízügyes kollégák. A mobilszivattyúk és csővezetékek szétszerelését és a járművekre történő viszszerakodását még a naplemente előtt sikerült befejezni, így a hosszúra nyúlt műszak végén kelően elfáradva érkeztünk vissza Szegedre.

Az üzemelő mobilszivattyúk

Schilsong János
Fotók: ATIVIZIG MBSZ

Schilsong János

szolgálatvezető,
Műszaki Biztonsági Szolgálat

2008. óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi a Műszaki Biztonsági Szolgálat feladatait
- gondoskodik a vizek kártételei, illetve a szennyezések elhárításához szükséges feladatok végrehajtásáról, az MBSZ kezelésében lévő szivattyútelepek üzemeltetéséről, a gépek és berendezések állandó üzemképes állapotban tartásáról
- részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben
- felügyeli a védelmi rendeltetésű gépek, berendezések, eszközök fenntartását, védelmi képességének biztosítását, védelmi anyagok beszerzését és készletezését.

Hidrometeorológiai tájékoztató

CSAPADÉKSZEGÉNY TAVASZI HÓNAPOK

Vízrajzi összefoglaló a 2020.04.01 – 05.31. közötti időszakról

Csapadék

A vizsgált időszak mind a Tisza vízgyűjtő, mind ATIVIZIG területére vonatkoztatva csapadékban szegénynek bizonyult. A vízgyűjtőre a két hónap alatt mintegy 65 milliméter csapadék hullott, míg Igazgatóságunk területén átlagosan 42 millimétert regisztráltunk. A csapadékmentes időszak már március legvégén megkezdődött és április közepéig egyáltalán nem esett eső. Ezt követően szórványos csapadékokat mértünk ugyan, de ezek mennyisége jóval elmarad a várttól. Végül az ATIVIZIG területén áprilisban mindössze 7,6 milliméter eső esett és a területi maximum is csupán 17,7 milliméter volt (Békéssámson csatornaórháznál). A vízgyűjtőre ez idő alatt a sokéves átlagnak alig negyede, 13,4 milliméter hullott. A május sem mérsékelte jelentősen a szárazságot. A hónap első néhány napján regisztráltunk némi csapadékot, de ezt követően a hónap végéig számottevő esőzéseket nem tapasztaltunk. A csapadékhajlam csak május utolsó dekádjában – a vízgyűjtő és működési területünk vonatkozásában is – növekedett és a havi összeg körülbelül fele ekkor esett. Végül májusban a vízgyűjtőn 51,5 milliméter, az ATIVIZIG területén pedig 34,3 milliméter havi csapadékösszeget mértünk. A vizsgált időszak alatt a működési területen a legtöbb esőt a Kétkő csatornaórháztól jelentették (74 milliméter), míg a legkevesebbet (26,8 milliméter) a Csengelei csatornaórháznál regisztrálták.

A csapadékmérleg a hidrológiai év kezdetétől, szintén negatív képet mutat. A vízgyűjtőre körülbelül 10 százalékkal, az igazgatóság területére pedig mintegy 15 százalékkal hullott kevesebb csapadék a sokéves átlagosnál.

Hőmérséklet

Az áprilisi középhőmérséklet az ATIVIZIG területén 12,2 Celsius fok volt, amely 1 fokkal haladja meg

a sokéves havi átlagot. A hónap a szokásosnál hidegebb időjárással indult, majd a hőmérséklet folyamatosan melegedett. A hónap utolsó dekádjában az átlag körül, illetve néhány fokkal afelett alakultak a napi maximumok, míg reggelenként többször is az átlagosnál hidegebb minimum hőmérsékleteket mérhettünk. A hónap végére egy melegebb légtömeg érkezett térségünkbe, amely átlagosnál 4-5 Celsius fokkal melegebb időjárást eredményezett. A május hónap középhőmérséklete 15,9 Celsius volt, amely 1 fokkal a sokéves havi átlag alatti érték. A hónap elején hidegfrontok érzékeltették hatásukat, átlagnál alacsonyabb napi középhőmérsékletet okozva. Május 8-tól rövid időre melegedett térségünk időjárása, és az átlagosnál magasabb napi maximumokat regisztrálhattunk. Jelentős lehűlés következett viszont a második dekád elején, amely következtében a napi maximum és minimum hőmérséklet is jóval a sokéves átlag alá süllyedt. Átmeneti felmelegedés után a hónap utolsó dekádjában átlag körüli, illetve az alatti napi középhőmérsékleteket regisztráltunk.

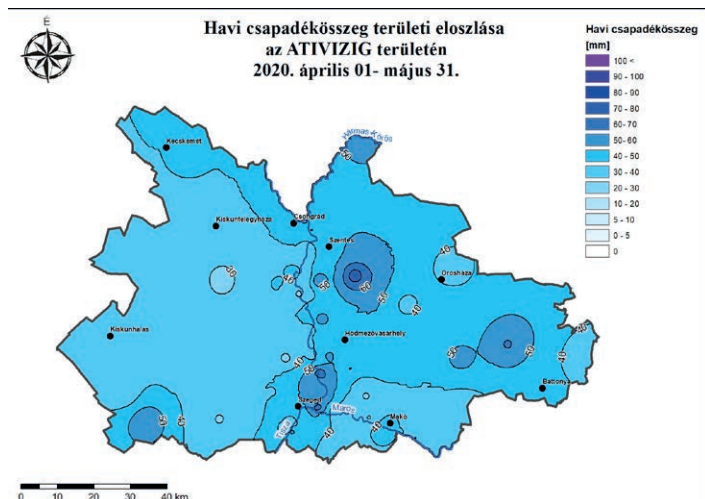
Talajvízjárás

A talajvíztükör szintje májusban 2-4 méterrel húzódtott a terepe alatt és – a megelőző időszakhoz hasonlóan – továbbra is elmaradt a sokéves átlagtól. Az áprilisban tapasztalt csapadékhiányos időjárás következtében a talajvíz csökkent az Igazgatóság jelentős részén. A legnagyobb mértékű visszaesést Szeged környékén tapasztalhattuk, ahol akár a 20 centimétert is elérte az apadás mértéke. Ennél valamivel mérsékeltebb (0-10 centiméter) ütemben süllyedt a talajvíz szintje az ATIVIZIG keleti és középső részein. Ezzel szemben kismértékű, 5-10 centiméteres áradás volt a nyugati területeken.

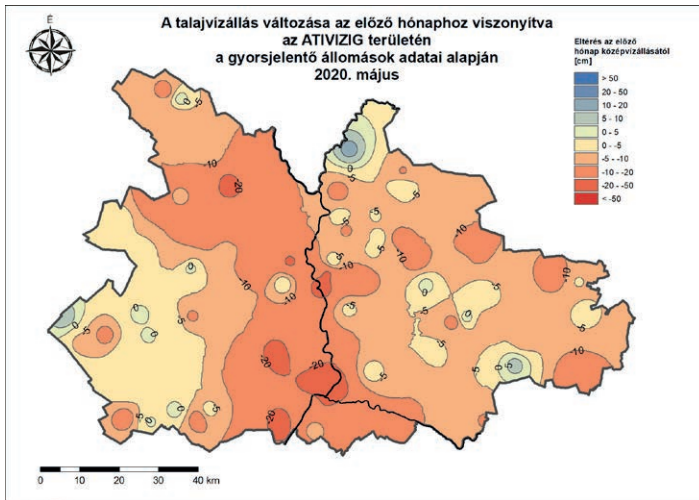
Májusban az ATIVIZIG szinte teljes területén – a megelőző hónapoz képest – a talajvízszint süllyedést mutatott. A legnagyobb mértékű apadás az Igazgatóság középső területein volt, 10-20 centiméter. A keleti részekon valamivel kisebb mértékű, 5-10 centiméter között alakult a csökkenés. A működési terület legnyugatibb részein stagnálást, illetve maximálisan 5 centiméteres apadást regisztráltunk.

Folyók vízjárása

A vizsgált időszakban az ATIVIZIG kezelésében lévő folyószakaszokon árvízvédelmi készütségi fokozatot meghaladó árhullám nem alakult ki. A Tiszát és a Marost az átlagosnál jóval alacsonyabb vízállások jellemezték. A Tisza egész áprilisban apadó trendet követett. A havi maximum vízállást a szegedi szelvényben (152 centiméter) a hónap első napján mérhettük, míg a minimumot (114 centimétert) 28-án regisztráltuk. A Maroson is – kisebb ingadozások mellett – a csökkenés volt a fő trend. A legmagasabb vízállást (-15 centimétert) a makói szelvényben

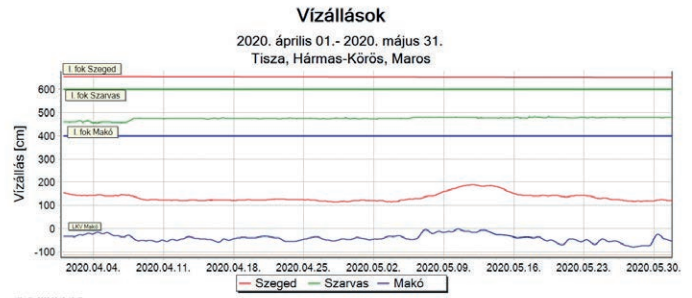

Csapadék eloszlás április és május

Talajvíz változás

ugyancsak elsején regisztráltuk, míg a legalacsonyabb vízállást, -58 centimétert 10-én jelentettük. Május első felében a Tiszán egy kisebb árhullámot tapasztalhattunk, amely a szegedi szelvényben 12-én tetőzött 188 centiméteres vízállással. Ezt követően a folyó egész hónap során apadó trendet követett. A szegedi szelvényben a hónap legmagasabb vízállását, a fentebb említett 12-ei tetőzéskor regisztráltuk, míg a legalacsonyabbat (116 centiméter) 3-án jelentettük. Ami a Marost illeti májusban – kisebb nagyobb vízszintingadozás mellett – apadó trendet követett. A legmagasabb vízállását (-2 centimétert) 10-én mértük, míg a legalacsonyabbat (-68 centi-

Vízállások Tisza Maros Körös

métert) 28-án. A Hármas-Körös szarvasi szelvényében a vízállását a vizsgált időszak alatt a duzzasztó üzemrendje határozta meg.

Benyhéné Gémes Orsolya

Benyhéné Gémes Orsolya

monitoring referens
Vízrajzi és Adattári Osztály

2016. óta az ATIVIZIG munkatársa

- kezeli a vízrajzi jelentőlapokat, ellenőrzi a jelentett információkat
- rögzíti, elemzi, feldolgozza a csapadékadatokat, előállítja a napi csapadéktérképeket
- térinformatikai feladatokat lát el, valamint a vízrajzi objektumok nyilvántartását kezeli

■ Személyi hírek

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

2020. április-június

2020. áprilistól belépő munkatársak:

Tácsi Zsolt Antal (Műszaki Biztonsági Szolgálat), Barbarci Barbara (Közgazdasági Osztály), Király Zsolt (Műszaki Biztonsági Szolgálat), Szabó Tibor Zoltán (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály), Kelen Dóra Ágnes (Szegedi Szakasz mérnökség), Greguss Zoltán Ákos (Szegedi Szakasz mérnökség), Kothencz Andrea (Műszaki Biztonsági Szolgálat), Puskás Béla (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat)

Két fő Munka Törvénykönyve alá tartozó munkavállaló is belépett Igazgatóságunkhoz:

Harsányi Judit (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály), Szűcs Alexandra (Csongrádi Szakasz mérnökség)

Áprilistól kilépő dolgozók:

Andó Mihály (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Deli-Kováts Zsuzsanna (Pályázati és Beruházási Osztály), Kiss Gergő (Műszaki Biztonsági Szolgálat), Czirok Tünde Erzsébet (Szegedi Szakasz mérnökség), Molnár Tibor (Vízrajzi és Adattári Osztály), Lovrity László (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály)

Vezetői kinevezésben részesült:

Pataki Dávid május 18-tól az ATIVIZIG Csongrádi Szakasz mérnökségének vezetői, Felsőné Tóth Irén június 1-jétől az ATIVIZIG gazdasági igazgató-helyettesi feladatait látja el.

Búcsú

2020. június 2-án, röviddel 70. születésnapja előtt tragikus hirtelenséggel elhunyt Papp Jenő a Műszaki Biztonsági Szolgálatunk nyugdíjasa. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

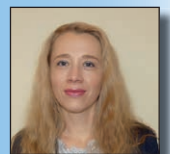
dr. Csala Éva Margit

dr. Csala Éva

osztályvezető
Igazgatási és Jogi Osztály

2007. óta az ATIVIZIG munkatársa

- az igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktató-hivatali tevékenységet
- koordinálja az osztálya ügykörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását, és ellenőrzését

■ Vízükör

STATIKUSBÓL VÍZÜGYI SZAKEMBER – INTERJÚ BARLA ENIKÓVEL, A VÍZVÉDELMI ÉS VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY VEZETŐJÉVEL

Tavaly ősszel Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna vette át a Vízrendezési és Öntözési Osztály vezetői feladatait, ezért a 2014 óta már osztályvezető-helyettesi pozícióban tevékenykedő Barla Enikőt bízta meg 2019. október 21-től az igazgatóság vezetése, hogy tovább irányítsa a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztályt. Ennek kapcsán beszélgettem kolléganőnkkel, Barla Enikóval.

Mikor kezdtél el dolgozni az ATIVIZIG-nél, és milyen munkakörökben dolgoztál nálunk?

2005. szeptember elejétől dolgozom az igazgatóságon. A román nyelv ismerete és építőmérnöki végzettségem miatt keresett meg annak idején Tripolszy Imre azzal a kéréssel, hogy lenne-e kedvem a vízügyi igazgatóságon dolgozni. Korábban statikus tervező mérnökként dolgoztam, így első hallásra kicsit fenntartással kezeltem a felkérést, de a jövődjő osztályvezetőmmel történt személyes beszélgetést és némi otthoni egyeztetést követően igent mondtam a megkeresésre. Így kerültem az ATIVIZIG-hez, lassan 15 éve dolgozom itt. Ez alatt az idő alatt ügyintézőként, osztályvezető-helyettesként, majd tavaly szeptember óta a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetőjeként próbálom legjobb tudásom szerint ellátni feladataimat.

Mivel foglalkoztál mielőtt ide kerültél, mi a végzettséged?

1986-ban végeztem a Kolozsvári Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán szerkezetépítőmérnökként. Öt évig a Brassó Megyei Tervezőiroda tervezőmérnökeként statikus feladatokkal foglalkoztam, ezt követően Marosvásárhelyen, majd Szegeden a magánszférában szintén statikusként dolgoztam, tehát a tanulmányaim elvégzését követően csakis a szakmámban tevékenykedtem.

Vezetői pozíciókat már korábban is betöltöttél.

(2011. február 1. a Vízyűjtőfejlesztési Osztály, 2013. január 15. a Vízgazdálkodási és Vízrajzi Monitoring Osztály osztályvezető-helyettese, 2014. április 1. a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály osztályvezető-helyettese, 2018. január 1. szakágazati vezető. – a Szerk.)

Mennyiben mások a mostani feladataid?

Lényegében van változás, de abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az itt töltött 15 év alatt folyamatosan ezen az osztályon dolgoztam. Igaz, hogy az osztály tevékenysége az évek során bővült, de ezekbe beletanultam. Ami változott, az a feladatok időarányának megoszlása. Míg korábban munkaidőm körülbelül nyolcvan százalékát a szakmai feladatok töltötték ki és a maradék húsz százalék volt a szervezés, emberi kapcsolatok építése, humánpolitikai feladatok ellátása, jelenleg ez az arány teljesen megváltozott. Ha egészen őszinte szeretnék lenni, szakmai kérdésekkel a nyolcórás munkaidőn túl van csak időm, lehetőségem komolyabban foglalkozni.

Hány beosztott munkáját irányítod az osztályon? Milyen feladatokat lát el a VVO?

Jelenleg az osztályon tizenhat kolléga munkáját fogom össze, irányítom. A tizenhat főből hatan az elmúlt évben csatlakoztak kis csapatunkhoz. Mindenképp erősíteni kellett az osztály létszámát, hiszen olyan szerte-

ágazó és fontos tevékenységet folytatunk, amelyhez magas színvonalú szakmai tudásra és precizitásra van szükség. E tevékenységek közül a teljesség igénye nélkül említeném meg a vízyűjtő-gazdálkodási tervek készítését, pályázatok műszaki elemeinek kidolgozását, természetvédelmi és vízvédelmi feladatok ellátását, felszín alatti vízkészlet-gazdálkodáshoz kapcsolódó feladatok elvégzését, akkreditált vízmintavevő csoport tevékenységét, laborvizsgálatok elvégzését és a víziközműves feladatokhoz tartozó teljes adatbázis kezelését, nemzetközi kapcsolatokban való részvételt, települési rendezési tervek véleményezését, ATI-TVT Alsó-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács – a szerk.) Szakmai Bizottság körébe tartozó feladatok végrehajtását, stb.

Az osztályhoz tartozó Mintavevő Munkacsoport vezetője is vagy. Mikor jött létre a munkacsoport és milyen céllal?

2016. szeptember 7-én kaptuk meg az akkreditálási okiratot, amely szerint jogszerűen működhet igazgatóságunkon a mintavevő munkacsoport. A csoport tevékenysége a vízügyi igazgatóságokon kiépítendő mintavételi egységek és vizsgáló laboratóriumok esetében, a felszíni és felszín alatti vizek monitoring tevékenységéhez kapcsolódó vízvizsgálatokra terjed ki. Ezen monitoring vizsgálatok alapul szolgálnak a vizek állapotértékelésének, valamint a vízyűjtő-gazdálkodási tervekben kidolgozásra kerülő intézkedési terveknek, illetve információt szolgáltatnak az öntözővizek vonatkozásában.

Lehet, hogy sokan nem tudják, hogy Te Kolozsváron születtél. A román nyelvismereted által szinte a kezdetek óta az igazgatóság román-magyar határ menti kapcsolattartás is a feladataid közé tartozott. Maradtak az ezzel kapcsolatos feladataid az osztályvezetői kinevezésed óta?

Részben igen, részben nem. Az ilyen jellegű tevékenységet összefogom, lekoordinálom, de a fordításokat már nem én végzem.

Az ATIVIZIG Védelmi Szervezeti Beosztásában is számos munkakörben szerepeltél már. Voltál a töltésfeltáró és lokalizációs szakcsoport tagja, tolmács, határvízi kapcsolattartó, műszaki ügyeletes, majd 2012-től te lettél a központi ügyeleten az egyik ügyeletvezető-helyettes, az idei évtől pedig már ügyeletvezetői pozícióban szerepelsz. Milyen érzés volt átvenni a stafétát Priváczkiné Zsuzsától, mind az osztályon, mind az ügyeleten?

A kinevezésem alkalmával is említettem, hogy végül is szerencsésnek mondhatom magam, mert mindkét esetben Zsuzsától kellett átvennem – úgy, ahogy Te is említetted – a „stafétát”. Több éven keresztül dolgoztunk már együtt Zsuzsival, így korábbról is sok minden-

re volt már rálátásom, ezért úgymond folyamatában volt időm felkészülni, rákészülni az új feladatokra, sok újdonsággal nem találkoztam. Kinevezésemmel felelőség mellett a feladatok volumene nőtt meg, de ebben segítséget kapok az osztály szakágazati vezetőjétől, ifj. Nagy Ferentől.

És ha megengedsz egy magánjellelű kérdést: A friss hivatali pozíciódon kívül egy másik új szerepkört is gyakorolsz; nemrégiben nagymama lettél. Milyen érzés, milyen ez a „munkakör”?

Köszönöm kérdésed, mindenképp nagy öröm, de még konkrétan nem tudom, milyen érzés, mert a kialakult helyzet miatt személyesen még nem volt alkalmam karjaimban tartani a kis Miát. Viszont, amit biztosan tudok

az az, hogy határtalanul büszke vagyok úgy általában a családomra. De e kérdés vonatkozásában kifejezetten a lányomra, hiszen ezzel is bebizonyította, hogy mindent meg tud valósítani, amit eltervez! Egy másik nagyon fontos dolog, amit szintén e kis csoda megszületésének köszönhetek, hogy a köztünk lévő nagy fizikai távolság ellenére, egyre közelebb kerülünk egymáshoz.

Nagyon szépen köszönöm a beszélgetést, Enikő! Nagyon jó egészséget és további sikeres munkát kívánok Neked!

Nagyszöllősi Nóra

Fotó: Désiné Varga Pirooska

■ Hírek

SZAKASZMÉRNÖKSÉGI HÍREK

2020. március-május

Beköszöntött a nyár a Szentesi Szakasz mérnökségen

A közel két hónapig tartó rendkívüli járványügyi helyzet után, május közepétől újra eredeti felállításában tevékenykedik a szakasz mérnökség.

Végéhez közeledik a MÁSZ projekt. Az elmúlt évek egyik legnagyobb jelentőségű beruházása az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése az Alsó-Tiszán” című projekt. Jelenleg a Kurcatoroki őrzárásban (a Tisza bal partján) a mentett oldali töltés rendezése és az üzemi út építése van folyamatban, valamint az árvédelmi zsilip tábláinak és a mozgó berendezéseinek felújítása, a tokszerkezetek festése zajlik. A Zalotai őrzárást (a Hármas-Körös bal partján) illetően az új Felső-Kurcai műtárgynál az öntözővíz átvezetése már zavartalan. Az üzemi út építése, illetve az elkészült töltésen a füvesítés történik. Javában tart az öntözési szezon. Az elmúlt csapadékhiányos időszak következtében, mind az őszi vetések, mind a tavasszal elvetett növények megsínylik az aszályt ott, ahol nincs lehetőség öntözésre. A vízkormányzás zavartalanul működik. Május 31-ig a Felső-kurcai fővízkivételén 1 343 520 köbmétert, míg a Szarvas-kákai öntözőrendszerben a KÖVIZIG-től (Gyula) a megyehatáron 5 547 568 köbméter vizet vettünk át. A Kurcai és Szarvas-kákai öntözőrendszerben vannak olyan gazdálkodók partnereink között, akik mostanra már elhasználták a vízjogi üzemeltetési engedélyükben lekötött éves vízmennyiséget. A szakasz mérnökségen minden dolgozó kiveszi a részét a mezőgazdasági vízszolgáltatás biztosításában, ellenőrzésében, irodában és terepen egyaránt.

A tavaly novemberben elkészült, a tiszai hullámtérben lévő szentesi strandhoz vezető kerékpárút közvilágítás-kiépítési munkálatai június 8-án kezdődtek meg. Ez mind NATURA 2000-es és árvízvédelmi szempontból is kiemelt figyelmet és szakfelügyeletet igényelnek a kollégáktól.

Nevezetes árvizek kerek évfordulóira emlékezünk idén. Az 1970-es és 2000-es nagy árvizek évforduló alkalmából a fennmaradt dokumentumokat digitalizáltuk, hogy az utókornak megőrizzük ezeket. Sok érdekesség került elő a rendkívüli árvizek kapcsán

Javában tart az öntözési időny

a szakasz területére vonatkozóan. A védekezés dokumentumait áttanulmányozva úgy érzem, hogy a 2000. év szakmai szempontból igen nagy jelentőségű volt. Egyrészt a rendkívüli belvízi és árvízi helyzet, másrészt a Tiszán levonuló cianid szennyezés kapcsán is eredményesen helyt állt valamennyi, akkor szolgálatot tévő vízügyes.

Benedek Csanád

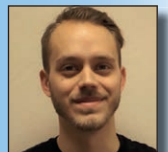
Fotó: Szentesi Szakasz mérnökség

Benedek Csanád

területi műszaki referens
Szentesi Szakasz mérnökség

2019. óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja és ellenőrzi a vonalas létesítmények kivitelezését, üzemeltetését, fenntartását, figyelemmel kíséri a vagyongazdálkodási hozzájárulásban meghatározott előírások betartását
- ellenőrzi a mezőgazdasági vízfelhasználásokat
- ellátja a tisztított szennyvizek és használt vizek befogadásával és többletüzemeléssel kapcsolatos műszaki és adminisztratív feladatokat

Árvizes fenntartási munkák a Szegedi szakaszmérnökség területén

Az idei évben is elkezdődtek az árvízvédelmi töltések bel- és külterületi szakaszain azok fenntartási, vagyis kaszálási munkái. Elsődlegesen a Szeged belterületi töltésszakaszokat kaszáljuk a lakosságra való tekintettel. A szakaszmérnökség területén található 108,5 kilométernyi I. rendű árvízvédelmi töltésből 82 kilométer bérleményként lett kiadva a kollégák és külsős bérlők részére kaszálás céljából. A munkákat az időjárás függvényében folyamatosan végzik a bérlők is. A ki nem bérelt 26 kilométernyi töltés kaszálási munkáit a területileg illetékes gátőrök felügyelete és közreműködése mellett a közfoglalkoztatási munkaerő, illetve az FHSZ-től kapott, a feladatnak megfelelő speciális adapterekkel ellátott munkagépek (Kemper és Hydrot adapterek) segítségével végezzük el. A közfoglalkoztatottak elsődleges feladata azon töltéstartozékok és műtárgyak területeinek megtisztítása, amelyek géppel nem vághatóak. A lekaszált lágyszárúakat a helyszínen történő száradás után, bálázó gép segítségével a bérlők összegyűjtik, majd elszállítják. Ezen munkafolyamatokat külterületen idén még legalább egyszer, belterületen pedig az időjárás és a lágyszárú növényzet növekedésének megfelelően akár többször is elvégezzük.

Anger Roland

Anger Roland

árvízvédelmi referens
Szegedi Szakaszmérnökség

2015. óta az ATIVIZIG munkatársa

- meghatározza a csatornaóri és a belvízi őrzéssel rendelkező gátóri állomány árvizes feladatait, irányítja és ellenőrzi a feladatok végrehajtását
- biztosítja az árvízvédelmi tervek aktualizálását, ellenőrzi a védelmi anyagok, eszközök, felszerelések üzemképes állapotát
- műszakilag ellenőrzi a szakaszmérnökség területén végzett fenntartási munkákat szükség esetén szakfelügyelet lát el

Intenzív munkavégzés járvány-helyzet idején is

A Hódmezővásárhelyi Szakaszmérnökség területére március 10-től jellemzően kevés csapadék esett, ami április elején a mezőgazdasági vízszolgáltatási tevékenység megkezdését igényelte mind a hat öntözőrendszerünkben. Mivel az időjárás az aszályos jellegét május végéig megtartotta, így az elmúlt két hónap alatt igen intenzív szolgáltatási feladatellátást kellett végeznünk. A tevékenységünk során a koronavírus járvány jelentette kockázatot is csökkenteni kellett: az egyéni védőfelszereléseken túl a szivattyútelepek pihenő épületeinek, illetve a szolgálati gépjárművek átadásánál azok fertőtlenítését is meg

kellett oldani. Ugyanis ennek hiányában, egy csoportos vízártó, vagy gépész megbetegedés a szolgáltatás ellehetetlenüléséhez vezetett volna.

A román vízszolgáltató partnereinkkel a megszokott személyes egyeztetéseket mellőzve készítettük elő a Szárazéri vízártóvezetést, mely április eleje óta folyamatos, lehetővé téve a határ menti mezőgazdasági termelők vízellátását.

Mivel szakaszmérnökségünk foglalkoztatja az Igazgatóság egységei közül a legtöbb közfoglalkoztatottat, kiemelt erőfeszítéseket kellett tennünk a járványügyi kockázatok megfelelő kezelésére. A központi beszerzésekből származó védőeszközök, fertőtlenítőszeres késedelem nélküli kijuttatása, a munkavégzés során tartandó távolság megkövetelése nagy gondosságot igényelt az őri és az irányító személyzettől egyaránt.

Az épületkarbantartási munkák közül meg kell említenem a Makói úti raktártelepünk iroda, szociális helységek és porta épületek nyílászáró cseréjét követő festési munkákat, amiket saját kivitelezésben végeztünk el.

Versegi László

Versegi László

szakaszmérnök,
Hódmezővásárhelyi Szakaszmérnökség

1990. óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi az egység feladatait
- figyelemmel kíséri az igazgatóság vagyonkezelésében lévő vízügyi létesítmények állapotát
- koordinálja a szakaszmérnökség számviteli-, pénzügyi, munkaügyi-, igazgatási-, anyaggazdálkodási-, ingatlan-nyilvántartási feladatait
- felügyeli a vízügyi létesítményeket, műtárgyakat, berendezéseket, geodéziai pontjelzéseket, valamint a vízügyi szolgálat tulajdonát képező anyagokat, eszközöket

Új vezető a Csongrádi Szakaszmérnökség élén

Pataki Dávid

Biatovszki László korábbi szakaszmérnök inaktív állományba vonult május 18-tól. Az igazgatóság vezetése Pataki Dávidot kérte fel a szakaszmérnökség vezetői feladatainak további ellátására. Kollégánk 2014 márciusában került az ATIVIZIG Szegedi Szakaszmérnökségére vízgazdálkodási referens munkakörbe. 2018-tól vízrendezési referensként folytatta tovább munkáját

a Folyamos telepen, egészen a szakaszmérnöki kinevezéséig. Kollégánknak új pozíciójához sok sikert és jó egészséget kívánunk!

■ Víz-ügyünk

AZ 1970-ES ALSÓ-TISZAI ÁRVÍZ TÖRTÉNETI EMLÉKEI EGY MÁS ASPEKTUSBÓL: TESSÉK BESZÉLNI!"

Ki tagadhatná a kommunikáció fontosságát? A beszéd képessége az, amely megkülönböztet bennünket minden más élőlénytől ezen a bolygón. Kimondott szavaink jelentősége nem vitatható. Különösen kritikus helyzetben nem, ahol az információ áramlása életet, anyagi eszközöket, értékeket menthet.

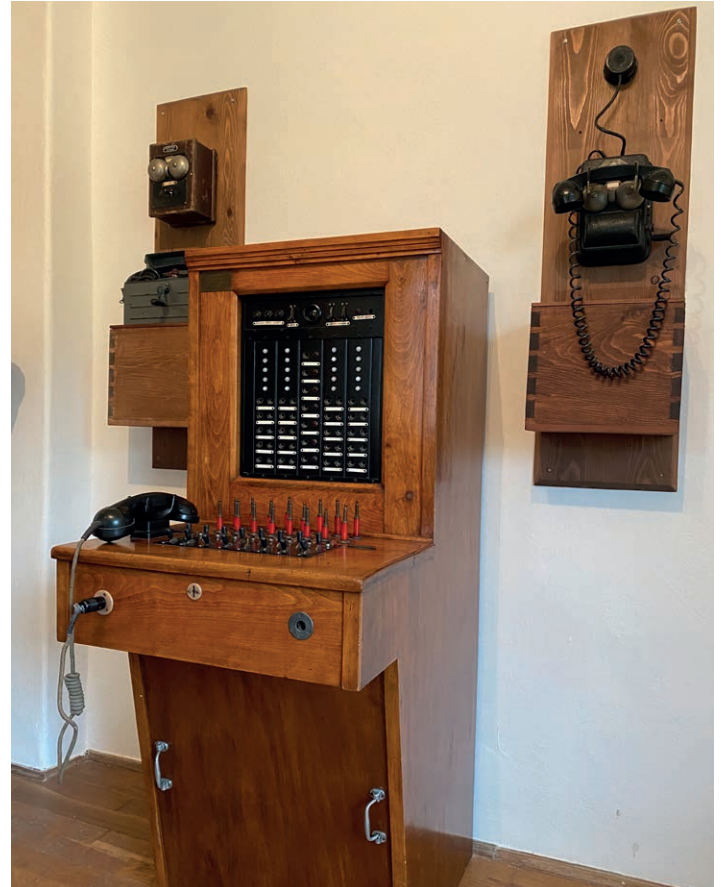
A határtalan telekommunikáció korszakában azonban könnyen elfelejthetjük, hogy az ember kezdetben egyszerű, de leleményes módon próbálta összekötni a távoli helyeket. Az alapvető mondanivaló közlésére, hogy a hallótávolságot kiterjesszék, használták a dobkommunikációt, a füttynyelvet, faragott csontsípót és ezek mellett füst- és tűzjeleket.

1879-ben a szegedi nagyárvíz védekezési időszakát különösen nehezítette, hogy nem álltak rendelkezésre olyan technikai eszközök, amelyek azonnali információcserével segíthették volna a megfeszített erővel küzdők munkáját. A telefon szélesebb körű használata csak az 1880-as évektől kezdett elterjedni, így a XIX. században lovas vagy gyalogfutár, legjobb esetben a távíró szállította a híreket, amelynek következtében az árvízi események megszervezése napokat vett igénybe.

A XX. században a kommunikációs és technikai fejlődés az árvizek elleni védekezésben már szervezett összefogásra, rugalmas és gyors cselekvésre adott lehetőséget. Könnyen kommunikáltak a szakemberek, felhasználva a vízügyi és postai telefonhálózatot, telex-gépeket, valamint a jól kiépített vízügyi, honvédségi és munkásársági URH-hálózatot. 1970-ben az alsó-tiszai védelmi előkészületekben és a védekezési intézkedések során, nagy szerepe volt a Stefánia 4. szám alatti igazgatósági épületben működő, Albert János telefonműszerész 1959-ben épített, 8 állomásos, kézi kapcsolású telefonközpontjának. Kezelőként sokáig kizárólag nőket alkalmaztak a telefonállomásokon, s nem volt ez másként a vízügyi szolgálatban sem. Az épület második emeletén volt a kapcsolóterem, ahol a telefonközpont működtetését kolléganők végezték, fontos szerepet játszva abban, hogy a központi és a helyi védekező erők közötti közvetlen telefonos kapcsolatot biztosítsák, mind védekezési, mind a készenléti időszakokban is.

A központ egy faszekrényben volt elhelyezve, melynek pultján a telefonkagyló, a jelfogók – korszerűbb változatú központ esetén izzó, amely a hívó jelentkezését jelezte – és a zsinórhoz csatlakoztatott tüskék helyezkedtek el. A hívó fél bejelentkezése az induktor megtekérésevel történt, majd a telefonos kisasszony megkérdezte, hogy kivel szeretne beszélni, és a megfelelő tüskét az aljzatba helyezve létrehozta a kapcsolatot.

Bár úgy tűnhet, hogy ez csak kis szelete volt a védekezésnek, mégis óriási jelentőséggel bírt, hasonlóan azokhoz az áldozatos erőfeszítésekhez, melyeket egyénenként, vállvetve együttműködve oly sokan megtettek a veszély elhárításáért.

*Kézikapcsolású telefonközpont
a Vízügyi Történeti Emlékhelyen*

Ez a telefonközpont ma már nem cseng, de nem áll szóltanul a Vízügyi Történeti Emlékhely kiállítótermében. Megőrizték számunkra, hogy emlékezni tudjunk azokra az időkre, amikor még nem egy gombnyomás, koppintás vagy csupán egy egyszerű kézmozdulat teremtett azonnali elérhetőséget.

*Kovácsné Makai Tímea
A fotó a szerző felvétele*

Felhasznált irodalom: Vízügyi Dokumentációs és Tájékoztató Iroda - 1970. évi Tisza-völgyi árvíz

Kovácsné Makai Tímea

**területi műszaki referens
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály**

2018. óta az ATIVIZIG munkatársa

- ellátja, koordinálja, szervezi az igazgatóság Vízügyi Történeti Emlékhelyének műszaki állagmegővését, karbantartását, környezetének rendben tartását
- biztosítja a múzeumi gyűjtemény katalogizálását, érték- és állagmegőrzését
- kapcsolatot tart a Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeummal
- az emlékhely kiállításáról tárlatvezetéseket tart

AZ 1970-ES ALSÓ-TISZA-VÖLGYI ÁRVÍZ KÉPEKBEN

■ Hírek

ÚJ MUNKAGÉPEK A FENNTARTÓGÉP ÉS HAJÓZÁSI SZOLGÁLAT TELEPHELYÉN

2020 májusában egy John Deere 6120M-típusú esz-közshordozó traktor érkezett igazgatóságunkhoz. Erre egy HYMACH TDH P800 TR 120-típusú hátsó függesztésű, a fülke mellé befordítható 6 méter hosszú gémes rézsűkaszával és az elején egy Saueburger Sigma 1500-típusú csatornaszél és rézsűkaszáló munkaszerelek van felszerelve. Ez a gép a karos gépeink palettáját bővíti, átvéve a helyét az egyik legöregebb MTZ-nek.

JD 6120 traktor szerelésekkel

Az FHSZ másik új családtagja egy Energreen RoboMAX típusú lánctalpas, távirányítással működő, csatornapart és rézsű fenntartó, ami cserjéző és mulcszó munkaeszközzel van ellátva. A távvezérlésű gép nagyon meredek rézsűk kaszálására alkalmas. Az emberi munkaerő számára rendkívül balesetve-

RoboMax munka közben

Dr. Kozák Péter igazgató tesztelte a távirányítású munkagépet

széles és nagy energiaigényű munkavégzést képes kiváltani, a robotkasza akár 50-55 fokos meredekségű rézsűn is képes minden irányban kaszálni. Az erdészeti mulcszózó fejjel is rendelkező robot az 5-8 centiméter átmérőjű, sűrű cserjéktől is meg tudja majd tisztítani a terepet.

Németh György
Fotók: MBSZ/NN

Németh György

szolgálatvezető
Fenntartógép és Hajózási Szolgálat
2003. óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi a Fenntartógép és Hajózási Szolgálat feladatait, tevékenységét
- gondoskodik a vizek kártételei, és szennyezései elhárításához szükséges, a szolgálat kezelésében lévő gépek üzemeltetéséről, üzemképes állapotban való tartásáról
- gondoskodik a vízi közlekedés irányítására szolgáló jelek kihelyezéséről, karbantartásáról
- ellenőrzi, irányítja az igazgatósági hajók üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat

Vízpart

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja
Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság.

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság,
a Momo Média munkatársai

Kapcsolattartó: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: n.nora@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

Szoliter Nyomda
Hódmezővásárhely, Ferenc u. 18-20.
Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.
6701 Pf. 390

NYOMTATVÁNY

DÍJ HITELEZVE

SZEGED I.
Megyei Postahivatal
6701